

INFORME DELS PROJECTES REALITZATS PER A FER MÉS SOSTENIBLES LES FESTES DE LA MERCÈ 2009

ÍNDEX

1. Introducció	2
2. Actuacions realitzades.....	2
3. Conclusions	5
4. Línies d'actuació futures	5
5. Annexos.....	7
Annex 5.1. Informe ambiental de la Ciutat de les Persones.	7
Annex 5.2. Informe ambiental de la 14a Mostra d'associacions de Plaça de Catalunya.....	30
Annex 5.3. Informe ambiental de la 21 ^a edició de la Gimcana de TMB.	45
Annex 5.4. Informe ambiental de la Cursa de la Mercè.	51
Annex 5.5. Fitxa de la monitorització ambiental del II Trofeu internacional de vòlei platja Ciutat de Barcelona i del Torneig de vòlei platja la Mercè al Sol.	58
Annex 5.6. Fitxa de la monitorització ambiental del II Trofeu internacional de tennis platja Ciutat de Barcelona.	62
Annex 5.7. Fitxa de la monitorització ambiental del Festival Àsia del Parc de la Ciutadella.	65
Annex 5.8. Fitxa de la monitorització ambiental del Parc del Medi Ambient de la Ciutadella.	68

1. Introducció

Barcelona, ciutat compromesa amb la sostenibilitat, d'acord i en coherència amb el seu Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat, continua treballant per a que les seves activitats es realitzin amb criteris que siguin el màxim respectuosos amb el medi ambient.

L'Ajuntament de Barcelona ha apostat en els darrers anys per a introduir els principis de la sostenibilitat en les celebracions festives. Un exemple d'aquest compromís han estat les nombroses experiències reeixides de festes que s'han organitzat introduint bones pràctiques ambientals. En aquest sentit també cal destacar la col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) que té per objectiu assessorar a l'Ajuntament en matèria d'ambientalització d'esdeveniments festius i culturals.

També cal fer esment que a principis d'any 2009 es va constituir el grup de treball d'esdeveniments sostenibles, integrat per diferents responsables de l'organització de diversos esdeveniments festius, esportius i culturals que es celebren a la ciutat.

En aquesta edició de les festes de la Mercè 2009 s'ha apostat, un any més, per a introduir bones pràctiques de sostenibilitat en algunes de les seves activitats. En alguns actes també s'ha dut a terme una primera monitorització ambiental de cara a detectar els principals impactes ambientals que generen i proposar bones pràctiques ambientals per a properes edicions.

2. Actuacions realitzades

L'objectiu principal de totes les actuacions dutes a terme ha estat la minimització de l'impacte ambiental associat a la celebració d'algunes activitats que es celebren en el marc de les festes de la Mercè. Per assolir aquest objectiu s'ha treballat en diferents línies d'actuació:

- Minimitzar, reutilitzar i reciclar els residus generats.
- Promoure l'ús de materials i productes respectuosos amb el medi ambient i que siguin poc contaminants.
- Fomentar el transport públic per accedir als espais festius.
- Promoure la comunicació de les iniciatives ambientals entre la ciutadania amb l'objectiu de fer una sensibilització ambiental.

Les actuacions que s'han fet en el marc de les festes de la Mercè 2009 han estat les següents:

- Introducció de criteris de sostenibilitat a la Ciutat de les Persones.
- Introducció de criteris de sostenibilitat a la 14a Mostra d'associacions de Plaça de Catalunya.
- Monitorització ambiental de la 21ª edició de la Gimcana de TMB.
- Monitorització de la recollida selectiva dels residus de la Cursa de la Mercè.
- Monitorització ambiental del II Trofeu internacional de vòlei platja Ciutat de Barcelona i del Torneig de vòlei platja la Mercè al Sol
- Monitorització ambiental del II Trofeu internacional de tennis platja Ciutat de Barcelona.
- Introducció de criteris de sostenibilitat al Festival Àsia del Parc de la Ciutadella.
- Monitorització ambiental del Parc del Medi Ambient al Parc de la Ciutadella.

Per a poder articular i garantir l'èxit de les diferents actuacions, l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament, en col·laboració amb l'Oficina de Medi Ambient de la UAB, ha dut a terme diverses reunions amb els responsables de l'organització de les activitats dels diferents actes i ha fet assessorament durant el procés d'organització.

Per avaluar els projectes d'ambientalització dels diferents actes, durant els dies de celebració d'aquests, un equip de la UAB ha fet una monitorització ambiental d'aquests. A la taula 1 s'expliquen les principals característiques de les diferents actuacions fetes.

Taula 1: Quadre resum de les activitats d'ambientalització dels esdeveniments

Esdeveniment	Responsables organització / ambientalització	Tipus d'actuació	Any d'inici del projecte d'ambientalització
Ciutat de les persones	Gerència d'Educació, Cultura i Benestar (Esther Sust i Juani Gómez)	Assessorament previ: elaboració d'un document de recomanacions ambientals, revisió dels plecs de condicions, assistència a totes les reunions d'organització. Monitorització ambiental durant la celebració: monitorització durant els 2 dies durant les fases de muntatge, celebració i desmuntatge.	2007
Mostra d'Associacions	Gerència d'Educació, Cultura i Benestar (Miquel Mutiño)	Assessorament previ: elaboració d'un document de recomanacions ambientals, realització d'una reunió específica d'ambientalització. Monitorització ambiental durant la celebració: monitorització durant les fases de muntatge, celebració i desmuntatge.	2008
Gimcana TMB	Gerència d'Educació, Cultura i Benestar (Juani Gómez)	Monitorització ambiental durant la celebració.	2009
Cursa de la Mercè	Institut Barcelona Esports (Marisa Jiménez)	Assessorament previ: realització d'una reunió específica d'ambientalització. Monitorització ambiental durant la celebració.	2008
Torneig de Tennis platja	Institut Barcelona Esports (Josep Rubí)	Monitorització ambiental qualitativa durant la celebració.	2009
Torneig de Vòlei platja	Institut Barcelona Esports (Josep Rubí)	Monitorització ambiental qualitativa durant la celebració.	2009
Festival Àsia	Departament de Festes i Tradicions de l'Institut de Cultura de Barcelona (Marta Almirall), empresa de producció Taleia Cultura.	Assessorament previ: assessorament per correu electrònic, realització d'una reunió específica d'ambientalització. Monitorització qualitativa durant la celebració (especialment de les cuines)	2008
Parc del Medi Ambient	Departament de Festes i Tradicions de l'Institut de Cultura de Barcelona (Marta Almirall), Àrea d'Educació Ambiental.	Assessorament previ: realització d'una reunió específica d'ambientalització. Monitorització qualitativa durant la celebració	2009

Per a cada actuació s'ha elaborat un informe específic que recull els resultats de l'avaluació ambiental realitzada i inclou propostes de millora per a properes edicions. Aquests informes i fitxes es poden consultar en l'apartat 5 d'aquest document.

3. Conclusions

L'Ajuntament de Barcelona ha fet un esforç destacable per a introduir iniciatives de sostenibilitat en diferents activitats de les Festes de la Mercè d'enguany, seguint un projecte iniciat fa anys. Tot i així, ja que es tracta de l'esdeveniment festiu més emblemàtic de la ciutat, caldria que aquest fos un referent i un exemple d'excel·lència en sostenibilitat i s'hauria d'apostar fort per a que tots els actes de les festes incorporessin bones pràctiques en sostenibilitat.

A tall de conclusions més específiques, es poden apuntar les següents:

- En l'edició d'enguany s'han consolidat iniciatives de sostenibilitat que ja s'havien iniciat en anys anteriors. Així mateix, també s'ha ampliat l'espectre d'actes en els que s'han introduït criteris ambientals i s'han realitzat unes primeres monitoritzacions ambientals d'esdeveniments que fins ara no s'havien tingut en compte.
- El principal impacte ambiental de les Festes de la Mercè segueix sent la generació de residus. Per tant, la minimització i la recollida selectiva dels residus ha de seguir sent una línia estratègica a treballar en les properes edicions.
- La complicada estructura organitzativa de les festes, la multitud d'actors i de departaments implicats, i la gran diversitat d'actes, dificulta la implantació d'iniciatives ambientals a nivell global en tots els actes de les Festes de la Mercè.

4. Línies d'actuació futures

De cara al futur cal seguir treballant per introduir noves actuacions de sostenibilitat en les Festes de la Mercè i consolidar aquelles que ja s'han dut a terme satisfactòriament en les darreres edicions de la festa. Les línies d'actuació de treball prioritàries són les següents:

- En aquells actes on el projecte d'ambientalització està més consolidat i es té una experiència prèvia d'edicions posteriors, cal que els organitzadors segueixin treballant en aquests actes i que assumeixin internament el projecte d'ambientalització.
- Pel que fa als actes en els que enguany s'ha fet una primera monitorització ambiental, els organitzadors haurien d'aplicar progressivament les millores proposades per tal que tots els actes de la Mercè compleixin uns estàndards de respecte al medi ambient i sostenibilitat.
- Cal que la variable ambiental s'integri dins de l'organització de les Festes de la Mercè a tots els nivells de responsabilitat, i que cadascun dels actes tingui assignat un responsable que gestioni els aspectes ambientals (assegurant la introducció de bones pràctiques i fent-ne el seguiment i l'avaluació).
- Cal implantar un sistema integral de gestió de residus en totes les activitats de les festes tenint en compte la diversitat de les mateixes. L'objectiu final és que tots els residus que es generin derivats de totes les activitats siguin gestionats seguint el principi jeràrquic de la minimització, la reutilització i el reciclatge.
- S'ha observat que en tots els actes s'utilitza una gran quantitat de papereres de BCNeta de cartró d'un sol ús, destinades a la fracció resta. Es proposa estudiar alternatives a aquestes papereres com podrien ser papereres reutilitzables fetes amb un material més durable.

- Comunicar a tota la ciutadania, i en especial als participants a les activitats de les festes, les iniciatives sostenibles que incorpora la celebració i aprofitar l'esdeveniment per a donar missatges de sensibilització ambiental.
- Fer el seguiment i monitoratge de les iniciatives de sostenibilitat introduïdes per a obtenir dades que permetin l'avaluació de les mateixes i la millora continua.
- Consolidar el grup de treball d'ambientalització de les festes de la Mercè i incorporar-hi representants del servei de neteja, que és un dels serveis clau per a garantir el correcte funcionament de les iniciatives de gestió dels residus que s'incorporen en els actes.

5. Annexos

Annex 5.1. Informe ambiental de la Ciutat de les Persones.

ÍNDEX

1. Introducció	8
2. Metodologia.....	8
2.1. Reunions organitzatives prèvies	8
2.2. Monitoratge durant els dies de celebració	9
3. Resultats del monitoratge.....	9
3.1. Organització i participació.....	9
3.2. Decoració dels estands	9
3.3. Ús d'energia.....	11
3.4. Materials	12
3.5. Recollida i gestió dels residus	13
3.6. Comunicació i Educació	18
3.7. Càlcul i compensació de les emissions de CO ₂	19
3.8. Quadre resum de les característiques ambientals dels estands	20
3.9. Quadre resum dels punts de reciclatge	22
4. Conclusions generals	23
5. Propostes de millora	23
6. Annexos.....	24
Annex 6.1. Document de criteris de sostenibilitat.....	24
Annex 6.2. Full informatiu sobre la gestió ambiental	27
Annex 6.3. Recomanacions de clàusules ambientals pels plecs de cada estand	29

1. Introducció

Els dies 26 i 27 de setembre de 2009 es va celebrar a Barcelona la **Ciutat de les Persones** dins de la programació de les festes de la Mercè 2009. Durant l'organització d'aquest esdeveniment, i seguint amb el projecte de sostenibilitat iniciat l'any 2007, es van integrar consideracions ambientals per tal que l'acte complís amb els principis de la sostenibilitat.

En l'organització de l'acte, Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona i l'Oficina de Medi Ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) han assessorat als organitzadors sobre el projecte de sostenibilitat i han fet el monitoratge per a fer-ne una avaluació.

2. Metodologia

Durant el procés d'organització es van introduir diferents iniciatives per a promoure la sostenibilitat de l'acte. Es va elaborar un document de propostes i criteris a tenir en compte a la Ciutat de les persones, en base al qual es va treballar en les diferents reunions organitzatives.

Es van revisar els plecs per al lloguer d'infraestructures, disseny, producció i coordinació de l'espai, i per a l'ambientació, producció i coordinació artística de l'espai de l'esdeveniment, i es van introduir criteris ambientals en ambdós. També es va elaborar un document amb recomanacions ambientals per a què cada estand introduís al concurs per adjudicar el servei del muntatge de l'interior del seu estand.

Durant els dies de celebració es va fer una monitorització dels aspectes ambientals per a poder-ne fer l'avaluació posterior. Als apartats següents s'explica amb més detall el procés d'ambientalització de l'acte.

2.1. Reunions organitzatives prèvies

A les reunions organitzatives es van treballar els temes relacionats amb la sostenibilitat de l'acte i es van prendre consideracions ambientals en la presa de decisions relacionades amb diferents aspectes de l'esdeveniment (gestió de residus, utilització de materials, etc.).

Reunió 18/03/2009

Reunió inicial amb els organitzadors.

Reunió 27/05/2009

Reunió convocada pels organitzadors on van participar els responsables de cada estand i se'ls va lliurar un document amb recomanacions i criteris de sostenibilitat.

Reunió 20/07/2009

Reunió convocada pels organitzadors on van participar els responsables de cada estand i se'ls va lliurar un document amb recomanacions i criteris de sostenibilitat.

Reunió 22/09/2009

Reunió prèvia a la celebració on es va fer un repàs de tots els aspectes organitzatius. Es va fer un recordatori dels aspectes ambientals i es va lliurar un document resum ([veure annex 6.1](#)).

2.2. Monitoratge durant els dies de celebració

Durant els dos dies de celebració de la Ciutat de les persones l'equip de la UAB va fer el seguiment dels aspectes ambientals i les iniciatives dutes a terme. Es va elaborar un *check-list* per a avaluar els diferents estands, així com els aspectes dels espais comuns i d'organització.

Es van realitzar tres visites de monitorització:

- **Dissabte 26 de setembre: 9:00h – 13:00h.**
 - o Es va fer el seguiment de la fase final de muntatge, un breu recordatori *in-situ* a les persones que atendien els estands sobre el circuit de residus i el lliurament del document resum recordatori. També es va fer una primera inspecció dels aspectes ambientals durant la fase inicial de funcionament.
- **Dissabte 26 de setembre: 18:00h – 20:30h.**
 - o Seguiment dels aspectes ambientals durant el funcionament.
- **Diumenge 27 de setembre: 19:00h – 21:30h.**
 - o Seguiment dels aspectes ambientals en funcionament i durant la fase del desmuntatge.

A l'apartat següent es presenten els resultats del monitoratge realitzat.

3. Resultats del monitoratge

A continuació es fa una descripció dels aspectes avaluats en els diferents àmbits i s'inclou per cada àmbit una valoració i propostes de millora per a futures edicions.

3.1. Organització i participació

Des de l'inici del procés d'organització els responsables s'han implicat molt en l'ambientalització de la Ciutat de les persones, donant a conèixer el projecte de sostenibilitat als responsables dels diferents estands durant les reunions de treball celebrades.

L'equip de la UAB i de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament van elaborar un document de propostes de bones pràctiques i recomanacions ambientals que els organitzadors van tenir en compte i que van repartir als responsables de cada stand.

A més, es van introduir criteris ambientals als plec de contractació dels serveis de muntatge dels estands i de l'animació.

3.2. Decoració dels estands

- L'estructura dels estands era reutilitzada d'edicions anteriors. D'aquesta manera s'optimitza el consum de recursos i es minimitza la generació de residus. Es va crear una estructura nova que feia de separador entre els estands i que tenia com a motiu l'Any Cerdà.
- Pel que fa a la decoració de l'interior, cada stand era responsable de la decoració i dels elements que hi posava en el seu interior. Cal destacar els aspectes següents:
 - La majoria dels estands (11 dels 16 estands i espais exteriors totals) van utilitzar moqueta d'un sol ús per a cobrir el terra de l'stand. Aquesta pràctica no és òptima des del punt de vista ambiental, ja que s'utilitza molta quantitat d'un

material que no es pot reciclar i que esdevé residu en un període molt curt de temps (2 dies). Tot i així alguns estands van optar per una bona pràctica ambiental, no van usar moqueta, o en van posar només en alguns trams. Alguns estands van substituir la moqueta per altres materials més durables, com el PVC o el linòleum, que són més fàcil de netejar i poden ser reutilitzats en futures edicions. Cal destacar que un estand va utilitzar planxes de moqueta feta amb materials reciclats i que era reutilitzada d'altres actes.

Estand sense moqueta pel cobriment del terra.

Estand amb part del terra cobert amb linòleum.

Estand amb moqueta reciclada reutilitzada.

- En alguns estands es van usar elements de decoració fets amb material reciclat, com prestatgeries o tamborets de cartró reciclat, que poden ser reutilitzats per a actes futurs, i que a més són reciclables. Algun estand va exposar seients i taules fetes amb material divers reutilitzat.

Tamborets fets amb material reciclat.

Tamborets i elements decoratius de cartró reciclat.

Prestatgeries fetes amb cartró.

Taules i cadires reutilitzades en un espai exterior d'un estand.

3.3. Ús d'energia

- La il·luminació principal de l'interior de tots els estands era de baix consum.
- Es va sectoritzar la il·luminació dels espais i la presa de corrent pels aparells electrònics, cosa que permetia fer un ús independent dels aparells i de la il·luminació i per tant encendre els llums només quan era necessari i fer un ús racional de l'energia. Aquest aspecte estava, igual que en anys anteriors, exigit al plec de condicions.
- Tot i que alguns estands tenien apagada una part dels llums durant el dia, es va observar que la majoria tenien sempre tots els llums encesos.
- Hi havia molts estands que tenien il·luminació pròpia extra, i en gairebé tots els casos aquesta il·luminació extra no era de baix consum.

Estands amb els llums apagats durant el dia.

Estands amb els llums encesos durant el dia.

3.4. Materials

- L'organització va lliurar com a obsequi un parxís fet de cartró no reciclat.
- La majoria dels estands que utilitzaven paper per als seus tallers usaven paper blanc. S'aconsella com a bona pràctica utilitzar paper reciclat en edicions futures.

Ús de paper blanc en un dels tallers d'un estand.

- Dos estands servien aigua gratuïtament, amb garrafes de plàstic reutilitzables de gran capacitat. En un estand repartien gots reutilitzables (Salut Pública) i en l'altre gots biodegradables (Escenari d'Acció Social).

Distribució d'aigua i gots reutilitzables en un dels estands.

- Alguns estands utilitzaven materials ecològics com per exemple a l'estand d'esports utilitzaven per als tallers Illapissos ecològics ferby.

Got reutilitzable llançat en una paperera de rebuig BCNeta.

Cal assenyalar que es van detectar a l'interior de les papereres BCNeta força gots reutilitzables de plàstic dur (que es lliuraven gratuïtament a l'estand de l'Agència de Salut Pública). Per evitar que aquests gots vagin a parar a les papereres, caldria informar a les persones que els agafin de les seves característiques de reutilització, que es tracta de gots fets de plàstic dur, que són resistents i que es poden reutilitzar molts cops. És important destacar que si molts d'aquests gots acaben a les papereres, com ha estat el cas, la bona iniciativa ambiental de lliurar aquests gots en substitució dels gots d'un sol ús resulta fallida.

3.5. Recollida i gestió dels residus

En l'àmbit de residus, es va organitzar la logística per tal que es recollissin selectivament les diferents fraccions generades: paper i cartró, envasos i resta.

➤ Contenidors

- Es van situar 7 punts de reciclatge, formats cadascun per 3 contenidors de recollida selectiva a la zona posterior dels estands de la Ciutat de les Persones, al

laterals del Passeig de Gràcia. Els contenidors estaven senyalitzats convenientment amb uns cartells que especificaven el tipus de residus que s'hi podia llençar en cada un d'ells. Com aquest any no es podia passar entremig dels estands, perquè hi havia un panell que ho impedia, era una mica més difícil per als treballadors dels estands desplaçar-se fins als punts de reciclatge.

- Es van instal·lar un total de 7 punts de reciclatge: tres punts al tram 1; 2 punts al tram 2; i 2 punts més al tram 3.

Punts de reciclatge amb els 3 contenidors de recollida selectiva senyalitzats.

- A més dels contenidors, es van instal·lar papereres de cartró del tipus BCNeta properes als estands, destinades al públic assistent i per a la fracció resta.

Paperera de BCNeta destinada al públic assistent.

➤ **Recollida selectiva de residus durant la celebració**

En general es detecta una baixa generació de residus durant l'etapa de celebració en comparació amb anys anteriors.

- Durant la celebració, el tipus de residu generat en major quantitat va ser el cartró provinent de caixes de material de difusió (tríptics, fullets, etc.). Els estands que organitzaven tallers també van generar altres residus, sobretot restes de paper.

Restes de paper provinents d'un taller i de caixes de cartró en contenidors de cartró i paper.

- La qualitat de segregació dels contenidors de paper i cartró era bastant satisfactòria.
- El contenidors d'envasos i de resta no van ser gaire utilitzats. El contenidor d'envasos és el que presentava un major nombre d'impropis.

Interior d'un contenidor d'envasos.

➤ **Recollida dels residus generats durant el muntatge**

- El muntatge va ser un dels moments en que els estands van generar més residus. Els principals residus observats van ser restes de moqueta, plàstics d'embalatges i cartró.

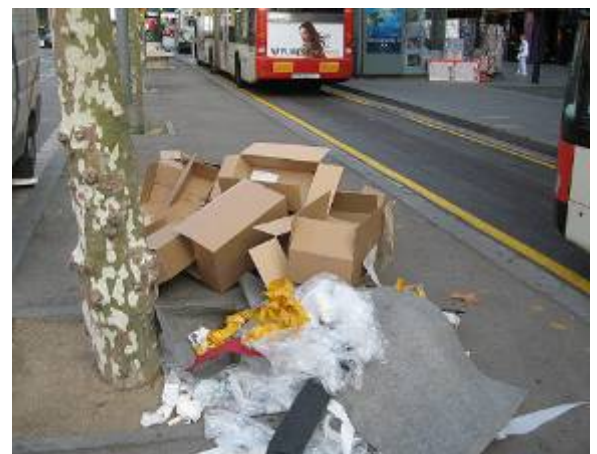

Residus de plàstic d'embalatges i cartró generats durant el muntatge.

- Tot i que alguns estands van utilitzar els contenidors de recollida selectiva, la majoria van apilar els residus davant dels estands. Es va donar la instrucció perquè ho fessin així i BCneta va recollir els residus tots junts. El servei de recollida especial que es va fer durant el muntatge i al finalitzar aquest, es va emportar molts residus de fraccions reciclables (plàstics i cartró) barrejats com a resta, ja que els serveis de neteja recollien directament els residus dels estands sense fer-ne la separació.

Muntatge d'un estand, on s'observa la moqueta i el plàstic que la cobreix.

Residus del muntatge amuntegats abans de ser recollits pel servei de neteja.

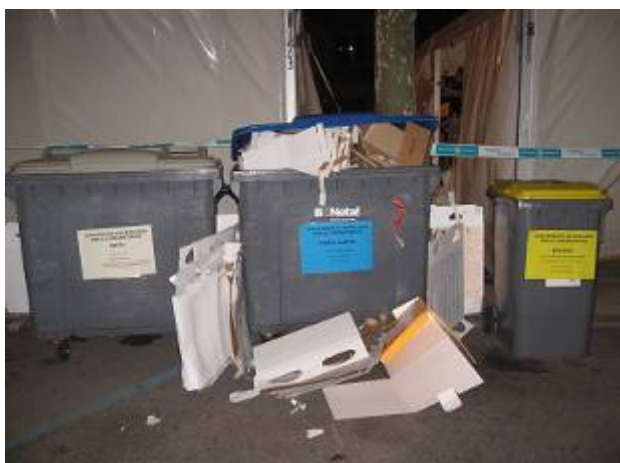
Contenidors de reciclatge on s'hi ha llençat plàstics i restes de moqueta provinents del muntatge, sense fer separació.

Serveis de neteja emportant-se els residus del muntatge barrejats.

➤ **Recollida dels residus generats durant el desmuntatge**

- Durant el desmuntatge, igual que en el muntatge, es van generar una gran quantitat de residus molt voluminosos (plàstics d'embalatge i restes de moqueta) i també de cartró.
- Es va detectar que molts cartrons, enlloc de dipositar-se en els contenidors per al cartró habilitats al darrera dels estands, es van dipositar a les papereres de BCNeta que estaven al llarg del passeig i que eren per a fracció resta.

Residus de cartró provinents del desmuntatge al contenidor de recollida selectiva.

Residus de cartró provinents del desmuntatge en una paperera de resta.

- Durant el desmuntatge, una gran part dels elements de dins els estands eren recollits i guardats per a ser reutilitzats (plantes, plafons, banderoles, moqueta, etc.).

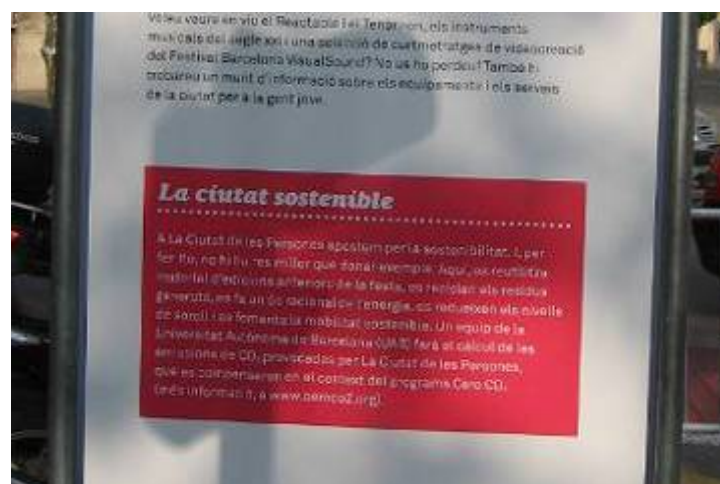
Estand recollint els elements de decoració dels estands.

Camió emportant-se material de l'estructura dels estands.

3.6. Comunicació i Educació

- El programa de la Ciutat de les Persones va incloure un apartat on s'explicaven les iniciatives de sostenibilitat.
- Alguns plafons informatius de la Ciutat de les persones incloïen informació sobre el compromís amb la sostenibilitat on s'explicaven les iniciatives ambientals introduïdes.
- En alguns estands, com a l'estand de Medi Ambient i d'Educació, o Cultura i Biblioteques es feien tallers sobre diferents aspectes de sostenibilitat (residus, mobilitat, etc.).

Plafó informatiu on s'explicaven les iniciatives de sostenibilitat de la Ciutat de les Persones.

3.7. Càlcul i compensació de les emissions de CO₂

Prèviament a la celebració de la Ciutat de les persones es va fer un càlcul per a estimar les emissions de CO₂ que s'emetrien com a conseqüència del consum energètic dels espais i dels desplaçaments dels serveis logístics (muntatge de les carpes, transport de material, etc.).

Es va estimar que la celebració de la Ciutat de les Persones comportaria una emissió d'unes 2,3 tones de CO₂, associades al consum elèctric dels estands i al transport dels materials dels estands. Aquestes emissions van ser compensades invertint en un projecte de la iniciativa ZeroCo2. L'organització va invertir una quantitat de 200€ (el que equivaldria a una quantitat de CO₂ força superior a les emeses, unes 20 tones de CO₂) en un projecte que fomenta el segrest de carboni mitjançant la conservació de la Serra do Lucindo al Brasil. Aquest projecte promou la conservació de selva atlàntica verge, salvaguardant la seva funció d'hàbitat d'un gran nombre d'espècies vegetals i animals, i de magatzem del carboni fixat a la seva biomassa.

Diploma que acredita la compensació d'emissions de CO₂ feta per la Ciutat de les Persones, a l'estand de Medi Ambient.

3.8. Quadre resum de les característiques ambientals dels estands

		MOQUETA	LLUMS	INICIATIVES DE DECORACIÓ MÉS SOSTENIBLES	ALTRES
	TRAM 1				
A	Escenari Acció Social	Sí	No tenen llums extres	- Taules i cadires reutilitzades.	- Serveixen aigua en fonts emprant ampolles reutilitzables i gots biodegradables.
B	Carpa Acció Social	Sí	Llums extres	- Tamborets de cartró reutilitzables.	
C	Espai exterior Acció Social	Sí	Llums extres	- Utilitzen com a tendal paraigües, que després regalaran. - Han reutilitzat un vinil, actualitzant amb adhesius les dades desfasades.	
D	Carpa Acció social infants	Sí	Llums extres	- Prestatgeries i tamborets de cartró reutilitzables.	
E	IMPD	No			
F	Drets Civils	Terra linòleum PVC	Llums extres	- Els suports dels plafons són de cartró.	
G	Salut Pública	No	No tenen llums extres		- Reparteixen gots reutilitzables i aigua servida en garrafes de gran volum reutilitzables. - Ja tenien el document resum d'aspectes ambientals imprès.
H	Dones	Sí	Llums extres	- Decoració i mobiliari fet amb tubs de cartró reciclats.	
I	Usos del temps	Sí	Llums extres		- Tenen una zona exterior amb llums extres.
J	Centres Cívics	Sí	No tenen llums extres		- Tenen un grup electrogen.
	TRAM 2				
K	Prevenició, Seguretat i Mobilitat	Sí	No tenen llums extres		- Ja tenien el document resum d'aspectes ambientals imprès.
L	TMB	Sí	Llums extres		
M	Espai Any Cerdà	Adhesiu terra (espai exterior)	No tenen llums extres		
N	Cultura + Biblioteques	Sí	Llums extres		- Ja tenien el document resum d'aspectes ambientals imprès. - Organitzen una activitat d'explicar contes sostenibles.

O	Medi ambient	Moqueta reciclada	Llums extres	- Seients i taules de material reciclat. - Plafons fets amb cartró.	- Tenen un plafó explicant les iniciatives i característiques ambientals de l'estand.
P	Cooperació internacional	Sí	No tenen llums extres	- Els suports dels plafons són de cartró.	
TRAM 3					
Q	Joventut	Sí	No tenen llums extres		
R	Habitatge	Sí	Llums extres apagades		- Fan un ús molt racional de la il·luminació.
S	Educació	Sí	No tenen llums extres	- Prestatgeries de cartró reutilitzables.	- Tenen papereres per a recollir selectivament els residus de paper que fan en els tallers dins de l'estand.
T	Urbanisme	No	No tenen llums extres		
U	Àrea de descans	Sí (una part)	No tenen llums extres		
V	Esports	Només a l'exterior de la carpa	Llums extres		

3.9. Quadre resum dels punts de reciclatge

		1a inspecció 26.09.09 10-10:30h		2a inspecció 26.09.09 12:30h		3a inspecció 26.09.09 17h		4a inspecció 27.09.09 21h	
		% compliment	qualitat	% compliment	qualitat	% compliment	qualitat	% compliment	qualitat
PR1	Cartró i paper	110%	😊	80%	😊	95%	😊	40%	😊
	Envasos	90%	😊	80%	😊	80%	😊	5%	😞
	Resta	10%	😞	0%	-	0%	-	0%	-
PR2	Cartró i paper	5%	😞	30%	😞	15%	😞	0%	-
	Envasos	5%	😞	0%	-	0%	-	1%	😊
	Resta	5%	😞	0%	-	0%	-	0%	-
PR3	Cartró i paper	30%	😊	100%	😊	100%	😊	50%	😊
	Envasos	5%	😊	80%	😊	90%	😊	0%	-
	Resta	0%	-	0%	-	0%	-	10%	😊
PR4	Cartró i paper	5%	😊	30%	😊	40%	😞	20%	😊
	Envasos	5%	😊	0%	-	0%	-	0%	-
	Resta	0%	-	0%	-	0%	-	0%	-
PR5	Cartró i paper	0%	-	0%	-	1%	😞	120%	😊
	Envasos	0%	-	60%	😊	50%	😊	5%	😊
	Resta	0%	-	0%	-	0%	-	0%	-
PR6	Cartró i paper	0%	-	0%	-	0%	-	150%	😊
	Envasos	20%	😊	20%	😊	10%	😞	3%	😊
	Resta	0%	-	0%	-	0%	-	0%	-
PR7	Cartró i paper	20%	😊	20%	😊	60%	😊	200%	😞
	Envasos	0%	-	0%	-	0%	-	0%	-
	Resta	80%	😊	80%	😊	80%	😊	0%	-

Llegenda

😊 menys de 15% d'impropis 😞 entre 15 i 35% d'impropis 😞 més de 35% d'impropis

4. Conclusions generals

- L'organització ha fet un esforç important per tal que la Ciutat de les Persones incorporés criteris de sostenibilitat en la seva organització i celebració, seguint l'experiència iniciada l'any 2007.
- Com cada edició, l'aspecte que presenta més problemes és la logística i la separació dels residus generats pels estands, sobretot en les fases de muntatge i de desmuntatge.
- Es considera que l'organització hauria d'assumir internament de cara a les edicions futures el projecte de sostenibilitat com a propi i integrar-ho en el seu procés d'organització intern.

5. Propostes de millora

- Per a les fases de muntatge i desmuntatge, es recomana establir un protocol clar sobre qui s'ha de fer càrrec dels residus generats i com s'han de gestionar. Si finalment s'opta perquè l'organització reculli els residus, com passa a la pràctica, s'hauria de treballar perquè aquests residus es recollissin de manera selectiva.
- Els responsables de cada stand han de donar instruccions a les empreses de muntatge i desmuntatge sobre com funciona la recollida selectiva dels residus, ja que s'ha detectat que en molts casos les empreses que fan la decoració interior de les carpes no usen els contenidors de recollida selectiva, sobretot en la fase de desmuntatge.
- Per a properes edicions, caldria designar un membre de l'organització com a responsable del projecte de sostenibilitat, que vetllés per la integració i compliment d'aquests aspectes durant totes les fases e l'acte.
- Cal repensar l'estratègia de difusió i publicitat de l'acte i buscar fórmules que tinguin impacte mediàtic que consumeixin menys recursos que l'actual (amb pòsters i tríptics). Si s'elaboren cartells i altres elements impresos, cal que aquests siguin en suport reciclat.
- Les samarretes que es reparteixen als responsables i treballadors dels estands haurien de ser de comerç just i/o de cotó orgànic.
- Si s'elaboren productes de marxandatge, aquests hauran de tenir característiques ambientals i que tinguin utilitat i una vida útil llarga.
- Si es lliuren gots reutilitzables, caldrà informar de les característiques ambientals dels gots i de que no s'han de llençar a la paperera, sinó que es poden reutilitzar molts cops.

6. Annexos

Annex 6.1. Document de criteris de sostenibilitat

Criteris de sostenibilitat per a la Ciutat de les persones- Mercè 2009

En aquest document es proposen els criteris de sostenibilitat que hauria d'incorporar la Ciutat de les persones-Mercè 2009. Es presenten en dos àmbits d'acció, un de general (que afecta l'organització general de l'espai i els temes de logística i infraestructura) i un altre més específic adreçat a les carpes dels diferents serveis que tindran presència en aquesta activitat.

En els plecs de prescripcions tècniques dels concursos públics que s'han fet per a gestionar tant el disseny i producció d'infraestructures com l'ambientació, queda explícitament manifesta la necessitat de fer les activitats seguint els criteris de sostenibilitat que marca l'Ajuntament de Barcelona. Enguany s'han revisat aquests plecs per a garantir que contemplen criteris ambientals.

1. Criteris de sostenibilitat per a l'organització i les empreses encarregades del muntatge de les carpes

Utilització de materials
A l'hora de muntar les carpes, utilitzar materials reutilitzats d'altres edicions.
Evitar la utilització de moqueta per a cobrir el terra de les carpes. Si finalment es decideix posar-ne, que sigui feta a partir de material reciclat.
Lliurar productes de marxandatge que tinguin característiques ambientals i que siguin útils i no esdevinguin un residu un cop finalitzada l'activitat.
Recuperar els materials que, un cop finalitzada l'activitat, es poden reutilitzar en properes activitats.
Gestió de residus
Recomanem que les actuacions de gestió dels residus orientades al reciclatge es centrin principalment cap als agents organitzadors o implicats directament en la gestió de les carpes, ja que seran els principals productors.
Establir un programa de recollida selectiva per tots aquells residus que es generin durant el muntatge, celebració i desmuntatge de les instal·lacions. Si es generen residus especials (restes de pintures, coles, aerosols, etc.) fer-ne una correcta gestió duent-los a un punt verd.
Gestió de l'energia i del soroll
Instal·lar lluminàries de baix consum en les carpes i sectoritzar la instal·lació elèctrica de tal manera que els aparells electrònics siguin independents de la il·luminació.
Disminuir l'impacte sonor de les activitats (concerts, grups d'animació, muntatge i desmuntatge) seguint els límits que marca l'ordenança del medi ambient urbà (Títol III. Contaminació Acústica. Article 51).
Comunicació i activitats d'animació
Informar en el programa d'activitats de la Ciutat de les persones de les iniciatives de sostenibilitat més destacades que incorpora l'esdeveniment en aquesta edició. També emprar altres mitjans per difondre aquestes iniciatives: dossiers de premsa, web, etc.

Acordar amb els grups d'animació que incorporin en els seus guions alguna referència a les iniciatives ambientals que incorpora la Ciutat de les persones, sempre que la carpa on estiguin actuant tingui alguna relació amb la temàtica de la sostenibilitat.
Al finalitzar l'activitat, difondre els resultats obtinguts a partir de les iniciatives de sostenibilitat entre aquells agents que es cregui oportú (premsa, serveis implicats en l'organització, empreses proveïdores, etc.)
Mobilitat
Garantir que hi ha aparcaments per a bicicletes a les proximitats dels espais, i instal·lar d'extres provisionals en cas que no n'hi hagi suficients.
Informar sobre les opcions que els visitants tenen per accedir a la Ciutat de les persones a través dels diferents mitjans de transport públic i fomentar-ne la utilització. Per a la difusió d'aquestes opcions emprar els canals que ja estan previstos per la difusió de tota l'activitat.

2. Criteris de sostenibilitat específics per a les carpes

Materials
A l'hora de muntar i decorar les carpes fer servir materials reutilitzats o reciclats, intentant aprofitar els d'edicions anteriors.
Evitar la utilització de moqueta per a cobrir el terra de les carpes. Si finalment es decideix posar-ne, que sigui feta a partir de material reciclat.
Reduir al màxim el material que es dona al ciutadà, evitant el lliurament indiscriminat de documentació i duent a terme estratègies d'informació personalitzades.
Sempre que es lliurin documents (fulletons, llibrets, tríptics), aquests haurien d'estar impresos en paper fet amb fibres 100% reciclades i lliure de clor.
Si s'ha de mostrar informació sobre projectes o activitats del servei/entitat/districte, prioritzar la utilització de material que ja ha estat editat per altres ocasions.
Si es vol donar algun material o producte de marxandatge, que tingui característiques ambientals i que sigui útil i no esdevingui un residu un cop finalitzada l'activitat.
Els materials que s'utilitzin en la realització dels tallers hauran de tenir, preferiblement, característiques ambientals. Sempre que sigui possible s'aplicaran els criteris d'oficina verda de l'Ajuntament de Barcelona a l'hora de triar el material fungible necessari pels tallers.
Recuperar els materials que un cop finalitzada l'activitat es poden reutilitzar per a properes activitats.
Gestió de residus
Minimitzar la generació de residus en totes aquelles activitats que es facin en la carpa.
Dur a terme la recollida selectiva dels residus que es generin, dipositant-los en els contenidors específics que l'organització faciliti a cada carpa. Les fraccions que s'hauran de separar s'acordaran amb l'organització, però com a mínim haurien de ser el paper i cartró i el rebuig.
Si es generen residus especials (restes de pintures, coles, aerosols, etc.) fer-ne una correcta gestió duent-los a un punt verd.
Gestió de l'energia i del soroll
Distribuir els espais de treball en les carpes de tal manera que s'aprofiti al màxim la llum natural i la llum artificial necessària sigui la mínima.
Utilitzar lluminàries de baix consum i fer-ne un ús racional, és a dir, encendre-les només en els moments del dia que es requereixi, evitant situacions en que estiguin obertes quan hi ha suficient llum natural.
Si s'empren aparells electrònics (ordinadors, televisors, etc.), utilitzar aquells que disposin d'etiquetes d'eficiència energètica (<i>energy star</i>).
Disminuir l'impacte sonor de les activitats que es fan a la carpa (concerts, grups d'animació) seguint els límits que marca l'ordenança del medi ambient urbà (Títol III. Contaminació Acústica. Article 51).

Comunicació i activitats d'animació

Fomentar la realització de tallers que incorporin missatges o activitats relacionades amb el medi ambient: reciclatge de paper, elaboració de bosses o altres productes a partir de banderoles, elaboració de joguines a partir de la reutilització de materials, etc.

Acordar amb els grups d'animació que incorporin en els seus guions alguna referència a les iniciatives ambientals que incorpora la carpa.

3. Propostes de clàusules per a introduir en els plecs de cada servei

Quan redacteu els plecs per als concursos d'adjudicació del servei de decoració interior de les vostres carpes, podeu incorporar alguns dels criteris de sostenibilitat llistats en el punt anterior. Podeu consultar exemples de redacció de clàusules en els apartats següents.

3.1. Relatives a la gestió dels residus:

Creiem que hauria de ser d'obligat compliment que tots els plecs continguin una clàusula d'aquest tipus:

- L'empresa adjudicatària serà la responsable de fer una correcta gestió dels residus generats durant el muntatge i desmuntatge de les infraestructures objectes d'aquest plec. Els residus assimilables a domèstics els separarà en les diferents fraccions que estableixi l'organització i utilitzarà els contenidors que aquesta habiliti per a tal efecte. Els residus especials els haurà de dur a un gestor autoritzat o a un punt verd.

3.2. Relatives a il·luminació:

També creiem que pel tema de la il·luminació extra hauria de ser d'obligat compliment una clàusula d'aquest tipus.

- En el cas d'instal·lar punts de llum, aquests hauran d'utilitzar lluminària de baix consum.

3.3. Relatives a materials:

En el cas que l'empresa sigui la responsable de subministrar la moqueta caldria especificar la següent clàusula:

- La moqueta que es subministri per al recobriment de l'espai haurà de ser reutilitzable i feta a partir de material reciclat.

En el cas d'altres materials, tot i que no hauria de ser d'obligat compliment, aconsellem introduir una clàusula que vagi en aquesta línia:

El mobiliari que s'utilitzi haurà de ser fabricat preferentment a partir de material reutilitzat i/o reciclat.

Els elements de decoració que s'utilitzin hauran de ser fabricats preferentment a partir de material reutilitzat i/o reciclat.

Tots els elements de comunicació, suports i materials han de ser preferentment reciclats i/o reutilitzats.

4. Seguiment i avaluació

Tal com s'ha fet en les dues edicions anteriors, també enguany un equip de tècnics de medi ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona faran la monitorització dels aspectes ambientals de la Ciutat de les Persones, i visitaran els espais durant la celebració de l'acte per fer les observacions qualitatives necessàries per a valorar-ne la correcta gestió ambiental.

Annex 6.2. Full informatiu sobre la gestió ambiental

FEM ENTRE TOTS UNA CIUTAT DE LES PERSONES COMPROMESA I SOSTENIBLE

FEU UNA CORRECTA GESTIÓ DE L'ENERGIA I DELS RESIDUS A LA VOSTRA CARPA

GESTIÓ DELS RESIDUS:

S'han situat 7 punts de recollida selectiva de residus, amb contenidors per al paper i cartró, els envasos i la resta per a recollir selectivament els residus generats durant l'organització i la celebració de la ciutat de les persones. Hi ha col·locats entre 2 i 3 punts en cada un dels trams. En les carpes també disposeu de papereres de cartró (BCNeta) per a la fracció resta.

Què heu de fer durant la celebració de la Ciutat de les Persones?

- Recordeu llençar cada residu al contenidor corresponent:

Contenidor tapa groga

ENVASOS

- Ampolles i altres envasos de plàstic i tetrabricks.
- Envasos d'acer i d'alumini (com llaunes).
- Plàstics d'embalatges.
- Films i bosses de plàstic

ATENCIÓ NO LLENÇAR:

- Retalls de moqueta.
- Envasos contaminats, aerosols, pots de pintura i dissolvents, ni material informàtic. Aquests residus haureu de dur-los a un punt verd.

Contenidor tapa blava

PAPER I CARTRÓ

- Capses de cartró plegades.
- Cartró d'embalatge.
- Paper de tot tipus.

ATENCIÓ NO LLENÇAR:

- Retalls de moqueta.
- Grapes ni clips.
- Mocadors ni tovallons bruts.

Contenidor tapa grisa

RESTA

- Retalls de moqueta.
- Retalls de cartró ploma.
- Resta de residus que no van ni al contenidor blau ni al groc (excepte els residus especials que s'han de dur al punt verd)

ATENCIÓ NO LLENÇAR:

- Piles ni bateries, aparells, o altres residus especials, que haureu de dur-los a un punt verd.

- **MOLT IMPORTANT:** Els residus de grans dimensions com per exemple la moqueta, el cartró ploma i altres, que genereu en el muntatge i desmuntatge, us els haureu d'endur vosaltres (o l'empresa que s'encarregui del muntatge i desmuntatge de la vostra carpa) i gestionar-los correctament. Els contenidors de recollida selectiva són principalment per a que hi llenceu els residus que genereu quan feu el muntatge de l'interior de la carpa (petits retalls de moqueta, cartró i plàstic d'embalatges, etc.) i també durant els dos dies de celebració (residus de desembalatge de material i dels tallers).

Alguns consells per a una correcta gestió dels residus:

Acabada la celebració, recupereu els materials que es puguin utilitzar per a properes celebracions i porteu els residus especials a alguns dels punts verds de la ciutat. Podeu consultar la ubicació i l'horari dels punts verds (de zona, de barri i mòbils) al web de Barcelona Neta: www.bcn.cat/neta/

Eviteu donar material d'informació (tríptics, fullets, etc.) de manera generalitzada a tothom que passi per davant la vostra carpa. Sigueu selectius i fomenteu que siguin els ciutadans els que triïn quin material informatiu volen endur-se.

GESTIÓ DE L'ENERGIA:

Totes les carpes tenen il·luminació de baix consum i la instal·lació elèctrica està sectoritzada de manera que només heu d'engegar els llums i aparells que necessiteu, i la resta poden estar apagats. S'ha limitat la potència elèctrica per tal de disminuir el consum d'electricitat i evitar molèsties als veïns.

L'organització ha calculat les emissions de CO₂ derivades del consum elèctric de totes les carpes de la Ciutat de les Persones i del transport associat a la logística del muntatge de les carpes. Per a compensar aquestes emissions, l'organització ha fet una aportació de 200 euros a un projecte de reforestació a Brasil del projecte ZeroCO₂ (www.ceroco2.org).

Què heu de fer durant la celebració de la Ciutat de les Persones?

Utilitzeu només els llums quan sigui necessari, per tant només en els casos en què no tingueu prou amb la llum natural.

Si no utilitzeu els aparells electrònics, apagueu-los totalment evitant deixar-los amb mode *stand-by*.

Alguns consells per a minimitzar el consum d'energia:

Si necessiteu il·luminació extra, utilitzeu lluminària de baix consum.

Si heu d'usar aparells electrònics, trieu aquells que tenen certificació d'eficiència energètica.

Annex 6.3. Recomanacions de clàusules ambientals pels plecs de cada estand

Propostes de clàusules per a introduir en els plecs de cada servei

1. Relatives a la gestió dels residus:

Creiem que hauria de ser d'obligat compliment que tots els plecs continguin una clàusula d'aquest tipus:

- L'empresa adjudicatària serà la responsable de fer una correcta gestió dels residus generats durant el muntatge i desmuntatge de les infraestructures objectes d'aquest plec. Els residus assimilables a domèstics els separarà en les diferents fraccions que estableixi l'organització i utilitzarà els contenidors que aquesta habiliti per a tal efecte. Els residus especials els haurà de dur a un gestor autoritzat o a un punt verd.

2. Relatives a il·luminació:

També creiem que pel tema de la il·luminació hauria de ser d'obligat compliment una clàusula d'aquest tipus.

- En el cas d'instal·lar punts de llum, aquests hauran d'utilitzar lluminària de baix consum.

3. Relatives a materials:

En el cas que l'empresa sigui la responsable de subministrar la moqueta caldria especificar la següent clàusula:

- La moqueta que es subministri per al recobriment de l'espai haurà de ser reutilitzable i feta a partir de material reciclat.

En el cas d'altres materials, tot i que no hauria de ser d'obligat compliment, aconsellem introduir una clàusula que vagi en aquesta línia:

- El mobiliari que s'utilitzi haurà de ser fabricat preferentment a partir de material reutilitzat i/o reciclat.

- Els elements de decoració que s'utilitzin hauran de ser fabricats preferentment a partir de material reutilitzat i/o reciclat.

- Tots els elements de comunicació, suports i materials han de ser preferentment reciclats i/o reutilitzats.

Annex 5.2. Informe ambiental de la 14a Mostra d'associacions de Plaça de Catalunya.

ÍNDEX

1. Introducció	30
2. Metodologia de treball.....	30
3. Avaluació de la Mostra d'Associacions	31
3.1. Infraestructures i decoració dels estands	
3.2. Ús d'energia	
3.3. Materials	
3.4. Recollida i gestió dels residus	
3.5. Comunicació i Educació	
4. Conclusions	37
5. Propostes de millora	37
6. Annexos.....	38
6.1. Document de propostes per a l'ambientalització de la mostra	
6.2. Full recordatori	

1. Introducció

Del dia 24 al dia 27 de setembre de 2009 es va celebrar a Barcelona la **14a Mostra d'Associacions de Barcelona** dins de la programació de les festes de la Mercè 2009. L'esdeveniment va tenir lloc a Plaça Catalunya.

Durant l'organització de l'acte, Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona i l'Oficina de Medi Ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) van assessorar als organitzadors sobre el projecte de sostenibilitat i van fer el monitoratge ambiental per a fer-ne l'avaluació corresponent.

2. Metodologia de treball

Durant el procés d'organització es van dur a terme diferents iniciatives per a promoure la sostenibilitat i les bones pràctiques ambientals durant la celebració de l'acte.

Es va elaborar un document amb recomanacions de bones pràctiques ambientals per introduir a la Mostra d'Associacions, en base al qual els organitzadors van treballar en els diferents aspectes tractats ([veure annex 6.1.](#)). En aquesta línia, es va fer una reunió amb els organitzadors per a tractar els temes d'ambientalització.

També es va elaborar un document recordatori amb recomanacions ambientals que els organitzadors de l'acte van repartir als responsables dels estands ([veure annex 6.2.](#)) en una reunió organitzativa prèvia a la celebració de la Mostra.

Durant els dies de celebració de la Mostra d'associacions l'equip de la UAB va fer el seguiment dels aspectes ambientals i les iniciatives dutes a terme. Es va elaborar un *check-list* per a avaluar els diferents estands i carpes, així com els aspectes dels espais comuns i d'organització.

Es van realitzar quatre visites:

- **Dijous 24 de setembre: 9:00h – 12:00h.** Es va fer el seguiment de la fase final de muntatge. També es va fer una primera inspecció dels aspectes ambientals durant la fase inicial de funcionament.
- **Dissabte 26 de setembre: 13-14h.** Seguiment dels aspectes ambientals durant el funcionament.
- **Dissabte 26 de setembre: 19:00h – 20:00h.** Seguiment dels aspectes ambientals durant el funcionament.
- **Diumenge 27 de setembre: 19:00h – 21:00h.** Seguiment dels aspectes ambientals en funcionament i durant la fase del desmuntatge.

Espais avaluats:

- Zona de mini-estands.
- Zona de les carpes de Federacions.
- Carpa de la Llotja.
- Auditori.
- Escenari.
- Carpa d'activitats.
- Cafeteria.

3. Avaluació de la Mostra d'Associacions

3.1. Infraestructures i decoració dels estands

- L'estructura dels estands era reutilitzada d'edicions anteriors, fet que redueix el consum de recursos i minimitza la generació de residus.
- Les carpes de les Federacions i de les altres carpes tenien la tarima recoberta de moqueta d'un sol ús. Des d'un punt de vista ambiental es desaconsella aquest tipus de cobriment, ja que té una vida útil molt curta i esdevé un residu que no es pot reutilitzar.

3.2. Ús d'energia

- Tots els mini-estands tenien una lluminària instal·lada. A simple vista semblaven llums halògens, tot i que no es va poder constatar perquè estaven tapats per un sostre de tela. En totes les visites realitzades, hi havia una part dels estands, aproximadament el 50%, que tenien els llums encesos, fins i tot durant el dia quan no era necessari tenir-los encesos, mentre que els altres estands les tenien apagades.

Mini-estands amb els llums encesos durant el dia.

Mini-estands amb els llums apagats durant el dia.

- Les carpes de les federacions tenien fluorescents. En la primera visita que es va fer, just després del muntatge, es va detectar que totes les carpes tenien els llums encesos al matí. Es va informar d'aquest fet als organitzadors i aquests van constatar que no s'havia fet una correcta segregació de la il·luminació i l'electricitat, tot i que estava demanat al plec de condicions. Això es va poder solucionar en la majoria de les carpes, de manera que a les properes visites es va veure que algunes carpes ja tenien els llums apagats en els moments en que no era necessari ja que n'hi havia prou amb la il·luminació natural.

Carpa d'una federació amb els fluorescents encesos.

Carpa d'una federació amb els fluorescents apagats.

- Els altres espais (escenari, auditori, etc.) tenien llums halògens, la majoria dels espais tenien els llums encesos durant tot el dia.

Carpa d'activitats amb els llums encesos.

Carpa de l'auditori amb els llums encesos.

3.3. Materials

- L'organització va lliurar samarretes als responsables dels estands. Aquestes samarretes eren fabricades localment (a la comarca del Maresme) i estaven fetes amb cotó orgànic.
- Es va elaborar un catàleg de la mostra que es va imprimir en paper blanc.
- La cafeteria gestionada per Setem i per Intermón Oxfam servia cafè de comerç just i per a servir el cafè usaven gots i culleres biodegradables.

Gots biodegradables on se servia el cafè.

3.4. Recollida i gestió dels residus

En l'àmbit de residus, es va establir la logística de la recollida de residus per tal que es recollissin selectivament les diferents fraccions generades: paper i cartró, envasos i resta.

➤ Contenidors

- Es van situar dos punts de reciclatge als extrems superior i inferior de la Plaça Catalunya amb contenidors per al paper i cartró, envasos i resta. Aquests contenidors van ser poc utilitzats pel personal dels estands i les carpes, ja que estaven molt allunyats i segurament les persones dels estands i les carpes desconeixien la seva ubicació i el seu ús.

Contenidors de recollida selectiva a Plaça Catalunya.

Interior del contenidor de paper i cartró.

Interior del contenidor d'envasos.

- A més dels contenidors de recollida selectiva, es van instal·lar papereres de cartró per a la fracció resta que es van situar properes als estands i a les carpes i que eren destinades al públic assistent. Aquestes papereres van ser les més utilitzades per llençar els residus generats pels estands i s'hi observaven restes de caixes de cartró, de moqueta, etc. Conseqüentment, la majoria dels residus generats a la Mostra es van recollir de manera no selectiva.

Papereres de BCNeta destinades a la fracció resta, amb residus generats pels estands.

- Durant la celebració, el tipus de residu generat en major quantitat va ser el cartró provinent de caixes de material de difusió (tríptics, fullets, etc.).

Caixes amb els fullets del programa de l'esdeveniment.

Carpa on es repartia material de difusió i informació.

➤ **Recollida dels residus generats durant el muntatge**

- Durant el muntatge els principals residus generats observats van ser: restes de moqueta, plàstics d'embalatges i cartró.
- La majoria d'aquests residus es van dipositar a les papereres de resta que hi ha instal·lades a la zona i a les papereres de resta del tipus BCNeta que es van instal·lar complementàriament.

Muntatge d'un estand, on s'observa la moqueta i el plàstic que la cobreix.

Residus de plàstic durant el muntatge.

➤ **Recollida dels residus generats durant el desmuntatge**

- Durant el desmuntatge, igual que en el muntatge, es van generar sobretot residus de cartró. També es van generar plàstics d'embalatges i restes de moqueta.
- Gran part dels elements de dins els estands eren recollits i guardats per a ser reutilitzats (pòsters, plafons, banderoles, etc.).
- En principi s'havia acordat que les moquetes fossin recollides per l'empresa Zicla, que elabora moquetes reciclades a partir de moquetes usades. Finalment, però, les restes de moqueta no van ser recollides selectivament per a ser reciclades.

Residus de cartró durant el desmuntatge, dipositat a les papereres.

Residus de la cafeteria recollits de manera selectiva (envasos en bosses de plàstic groc)

Residus de moqueta apilats durant el desmuntatge.

3.5. Comunicació i Educació

- Es va repartir a totes les associacions i federacions participants un document recordatori dels principals aspectes ambientals de l'esdeveniment i recomanacions de bones pràctiques ambientals ([veure annex 6.2](#)).
- Durant la Mostra, es van fer algunes activitats per a promoure conductes responsables envers el medi ambient. Per exemple, Intervida va organitzar un taller per a reciclar les bosses de plàstic.

Taller de reciclatge fet per Intervida.

Informació sobre la recollida selectiva de residus.

4. Conclusions

- La 14a Mostra d'Associacions és un esdeveniment amb un impacte ambiental bastant baix, ja que les activitats que s'hi fan, principalment d'informació i difusió, són poc impactants i generen pocs residus.
- En aquesta edició s'ha iniciat un projecte d'ambientalització que caldrà anar consolidant els propers anys.
- Es valora positivament que el mobiliari i les estructures usades fossin reutilitzats d'edicions anteriors i uniforme en tots els estands i les carpes, ja que es podran reutilitzar en edicions futures.
- Des d'un punt de vista ambiental es valora positivament que les samarretes que es van lliurar fossin de producció local i de cotó orgànic.

5. Propostes de millora

- En properes edicions es podrien millorar alguns aspectes com la il·luminació i la gestió dels residus.
- En general, es recomana integrar el projecte d'ambientalització de l'esdeveniment des de l'inici de l'organització i que tots els agents implicats en l'organització a tots els nivells n'estiguin convenientment informats.
- Cal que un membre de l'organització es faci responsable del projecte d'ambientalització i vetlli pel compliment de les mesures acordades en aquest àmbit.
- Pel que fa als residus, es recomana posar punts de reciclatge més propers als estands, però que estiguin senyalitzats on s'informi que només els estands els poden utilitzar, per evitar així que s'omplin d'impropis que puguin llençar el públic visitant. L'ideal seria usar bujols de mida més petita (240 litres) de les fraccions paper i cartró, envasos i resta (senyalitzats amb informació sobre quins residus cal llençar a cada contenidor) i acordar uns horaris de recollida amb els serveis de neteja de la ciutat.
- Caldrà treballar per a evitar els residus de moqueta d'un sol ús. Una alternativa, si se segueix optant per la moqueta d'un sol ús, és que aquests residus de moqueta puguin ser recuperats de manera selectiva.
- Pel que fa al material imprès (programa, tríptics, catàleg de la Mostra, o altres) caldria que es fes tot en paper reciclat.
- S'aconsella que en properes edicions es busquin alternatives a l'ús de la lona taronja del sostre dels miniestands, ja que és una lona molt opaca i gairebé impedeix que es transmeti la llum del focus que hi ha instal·lat en cada miniestand. A més, resulta poc eficient perquè al vespre, quan és necessari que els llums estiguin encesos, la funció d'il·luminació d'aquests llums es veu perjudicada ja que la lona opaca no deixa transmetre de manera eficient la llum encesa.

6. Annexos

6.1. Document de propostes per a l'ambientalització de la mostra

Proposta d'ambientalització de la Mostra d'Associacions 2009

En aquest document es presenten els resultats de la monitorització ambiental qualitativa feta l'any 2008 i es plantegen bones pràctiques que es recomana introduir en l'edició d'enguany.

1. Monitorització de la 13a Mostra d'Associacions (2008)

A l'edició de l'any 2008 es va fer una primera avaluació ambiental de la 13a Mostra d'Associacions de Plaça Catalunya, que es va celebrar del 19 al 24 de setembre a la plaça de Catalunya.

A l'avaluació es va tenir en compte principalment els aspectes relacionats amb els residus generats, els materials i els sistemes d'il·luminació utilitzats en els estands. L'objectiu d'aquesta inspecció era detectar els aspectes ambientals més rellevants que permetessin fer propostes de millora per a la seva gestió en futures edicions.

Els resultats obtinguts mostraren que la Mostra és una activitat que té poc impacte ambiental associat, i amb el seu disseny actual ja contempla algunes de les bones pràctiques de sostenibilitat.

1.1. Àrea de mini estands

Hi havia un total de 67 estands. Els principals aspectes a destacar des d'un punt de vista ambiental són:

- Es valora positivament que el mobiliari fos uniforme en tots els estands. Els suports eren fets de fusta i la informació estava enganxada amb enganxines, per la qual cosa els suports es podran reutilitzar en edicions futures.
- Tots els estands tenien un llum. A simple vista semblaven llums halògens, tot i que estaven tapats per un sostre de tela. Per a properes edicions s'aconsella emprar il·luminació de baix consum.
- Hi havia papereres de cartró de BCN neta per a la fracció rebuig destinades al públic.
- No s'observa que l'activitat dels estands generi gaire residus, ja que bàsicament s'exposa informació de les associacions que un cop acabada la Fira els responsables de l'associació s'enduen.

Zona de miniestands.

Papereres de BCNeta.

1.2. Zona d'estands de Federacions

Hi havia un total de 17 carpes petites i 3 carpes grans. Els aspectes a destacar són:

- La majoria dels estands tenien el terra de tarima de fusta. Es valora positivament que no utilitzessin moqueta. S'utilitzava moqueta als estands grans i a la botiga.
- Els estands disposaven d'una rampa per a facilitar l'accés a les persones amb mobilitat reduïda.
- La il·luminació emprada pels estands de Federacions eren fluorescents, que són un tipus de lluminària que consumeix poc.
- Alguns estands utilitzaven algun aparell electrònic (televisió, projector, etc.) i es va detectar que la il·luminació i la presa de corrent per als aparells no estava sectoritzada i no podien funcionar de manera independent. Per a properes edicions s'aconsella fer una sectorització tal com ja es fa als estands de la Ciutat de les persones.

Estand d'una Federació, on s'observa el terra de fusta i la il·luminació.

2. Propostes d'ambientalització

En aquest apartat es presenten les propostes d'ambientalització de la Mostra d'Associacions. Aquestes propostes s'han elaborat a partir de la reunió mantinguda amb l'organització amb data 15.07.09.

Aspectes generals

Per tal de facilitar el compliment d'alguns criteris, es recomana per a edicions futures introduir aquests aspectes al Plec de condicions tècniques per a l'adjudicació del muntatge dels estands.

Per tal de fer propostes concretes en aquest sentit, seria útil que l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona pogués disposar del plec per tal d'introduir aquestes millores en edicions futures.

Materials

Estructures i materials de decoració

- A l'hora de muntar els estands i les carpes, utilitzar materials reutilitzats d'altres edicions, tal i com ja es fa des d'edicions anteriors.
- Pel que fa al recobriment del terra, l'opció òptima des d'un punt de vista ambiental és evitar la utilització de moqueta per a cobrir el terra de les carpes. Si finalment es considera necessari posar-ne, es recomana usar una que sigui feta a partir de material reciclat i reciclable.
- Recuperar els materials que, un cop finalitzada l'activitat, es poden reutilitzar en activitats properes.

Productes de marxandatge

- Com a producte de marxandatge, s'obsequia a les entitats participants amb una samarreta. Es recomana que aquesta samarreta sigui un producte respectuós amb el medi ambient i socialment responsable: fabricat amb condicions de treball justes, fabricat localment, de comerç just, de cotó orgànic, etc. Existeixen molts proveïdors d'aquests tipus de samarretes personalitzables, com Setem o Alternativa3, entre d'altres.
- Si es lliuren altres productes de marxandatge o obsequis, es recomana que aquests siguin respectuosos amb l'entorn i que incorporin criteris ambientals i ètics en els seu disseny i producció. És important que aquests objectes siguin funcionals i durables, i que no esdevinguin un residu immediatament.

Publicacions

- S'elabora un catàleg de la Mostra d'Entitats. Es recomana que aquest producte, així com tots els altres materials editats que es puguin elaborar, siguin impresos amb paper 100% fet amb fibres reciclades i totalment lliure de clor (TCF). El paper amb les certificacions "Àngel Blau" o "Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental", entre d'altres, garanteixen que el paper compleix aquestes dues condicions.

Residus

Es recomana que les actuacions de gestió dels residus orientades al reciclatge es centrin principalment cap als agents organitzadors o implicats directament en la gestió dels estands, ja que seran els principals productors.

- Pel que fa la dotació i tipus de contenidors, es proposa mantenir el sistema actual:
 - Zona de carpes de federacions i d'activitats (lateral de Plaça Catalunya): En aquesta àrea és on generaran més residus. Es proposa mantenir la presència de contenidors de recollida selectiva (paper i cartró, envasos i resta). Els usuaris d'aquests contenidors seran els organitzadors, el personal responsable de les carpes i les associacions i els organitzadors dels tallers.
 - Zona d'estands d'associacions: En aquesta zona hi ha distribuïdes papereres de cartró de BCNeta, destinades a la fracció resta. Aquestes papereres estan pensades pels residus del públic assistent.
- Per tal de millorar la qualitat de la recollida selectiva, es recomana senyalitzar gràficament els contenidors.
- Cal informar a les carpes i als estands de les associacions, on es troben els contenidors més propers.
- A la zona de la cafeteria, es recomana que els gots usats siguin gots compostables, és a dir, que puguin ser llençats al contenidor de matèria orgànica. Aquests gots són fets amb cel·lulosa, i recoberts amb mater-bi, un biopolímer obtingut a partir del blat, que proporciona als gots les propietats d'ús similars al plàstic com l'alta resistència al fred o a la calor.
Hi ha altres gots de cartró que no són compostables, ja que estan fets de cartró i recoberts de plàstic. Al tenir una barreja de materials, han d'anar al contenidor de la fracció resta.
Cal instal·lar un contenidor específic per aquesta zona de fracció orgànica, en el cas que els gots siguin compostables. Cal senyalitzar i informar bé d'on s'han de llençar aquests gots.
- Definir com es gestionen els residus generats durant el muntatge i desmuntatge de les instal·lacions, ja que seran les etapes amb més generació de residus. És convenient assegurar-se que les empreses muntadores s'enduen aquests residus.
- Si es generen residus especials (restes de pintures, coles, aerosols, etc.) fer-ne una correcta gestió duent-los a un punt verd.

Energia

- Instal·lar lluminàries de baix consum als estands i a les carpes. En zones on sigui necessària molta intensitat de llum (com a la zona d'exposicions) es poden estudiar alternatives als llums halògens, com poden ser les lluminàries de LEDs, que tenen un menor consum i fan una llum similar als llums halògens.
- Sectoritzar la instal·lació elèctrica dels estands, de tal manera que els aparells electrònics siguin independents de la il·luminació.
- Disminuir l'impacte sonor de les activitats (concerts, grups d'animació, muntatge i desmuntatge) seguint els límits que marca l'ordenança del medi ambient urbà (Títol III. Contaminació Acústica. Article 51).

Comunicació

- Elaborar una fitxa resum amb la informació més important per lliurar als responsables dels estands (recollida selectiva, il·luminació, consells i bones pràctiques ambientals, etc.)
- Informar en el programa d'activitats de la Mostra d'Associacions de les iniciatives de sostenibilitat més destacades que incorpora l'esdeveniment en aquesta edició. També emprar altres mitjans per difondre aquestes iniciatives: dossiers de premsa, web, etc.

Mobilitat

- Informar sobre les opcions que els visitants tenen per accedir a la Mostra d'Associacions amb els diferents mitjans de transport públic (web, programa, etc.)

Altres bones pràctiques i consells per als estands

- Reduir al màxim el material que es dona al ciutadà, evitant el lliurament indiscriminat de documentació i duent a terme estratègies d'informació personalitzades.
- Sempre que es lliurin documents (fulletons, llibrets, tríptics), aquests haurien d'estar impresos en paper fet amb fibres 100% reciclades i lliure de clor.
- Si s'ha de mostrar informació sobre projectes o activitats de l'associació, prioritzar la utilització de material que ja ha estat editat per altres ocasions.
- Recuperar els materials que un cop finalitzada l'activitat es poden reutilitzar per a properes activitats.
- Si s'empren aparells electrònics (ordinadors, televisors, etc.), utilitzar aquells que disposin d'etiquetes d'eficiència energètica (*energy star*).

Recursos

Moqueta reciclada (venda o lloguer)

Empresa Zicla: <http://www.zicla.com/>

Fitxa de la moqueta: http://www.zicla.com/docs/cataleg/esp/rmz_tamoc_tarima_atri.pdf

Gots i vaixella compostable

Empresa Ecrac: <http://www.ecrac.8m.com/>

Gots compostables (de paper i mater-bi): <http://www.ecrac.8m.com/vajilla.html>

Empresa Alquienvas: <http://www.alquienvas.com>

6.2. Full recordatori

FEM ENTRE TOTS UNA MOSTRA D'ASSOCIACIONS MÉS SOSTENIBLE

FEU UNA CORRECTA GESTIÓ DE L'ENERGIA I DELS RESIDUS AL VOSTRE ESTAND

GESTIÓ DELS RESIDUS:

A la zona de carpes de federacions i d'activitats (lateral de Plaça Catalunya) s'han situat contenidors de recollida selectiva (paper i cartró, envasos i resta) per a recollir selectivament els residus generats durant l'organització i la celebració de la Mostra d'Associacions. A la zona d'estands d'associacions hi ha distribuïdes papereres de cartró de BCNeta, destinades a la fracció resta per al públic assistent.

- Recordeu llençar cada residu al contenidor corresponent:

Contenidor tapa groga	Contenidor tapa blava	Contenidor tapa grisa
ENVASOS	PAPER I CARTRÓ	RESTA
- Ampolles i altres envasos de plàstic i tetrabricks. - Envasos d'acer i d'alumini (com llaunes). - Plàstics d'embalatges. - Films i bosses de plàstic	- Capses de cartró plegades. - Cartró d'embalatge. - Paper de tot tipus.	- Retalls de moqueta. - Retalls de cartró ploma. - Resta de residus que no van ni al contenidor blau ni al groc (excepte els residus especials que s'han de dur al punt verd)
ATENCIÓ NO LLENÇAR:	ATENCIÓ NO LLENÇAR:	ATENCIÓ NO LLENÇAR:
- Retalls de moqueta. - Envasos contaminats, aerosols, pots de pintura i dissolvents, ni material informàtic. Aquests residus haureu de dur-los a un punt verd.	- Retalls de moqueta. - Grapes ni clips. - Mocadors ni tovallons bruts.	- Piles ni bateries, aparells, o altres residus especials, que haureu de dur-los a un punt verd.

Residus especials: Si genereu algun residu especial (aerosols, pintures, dissolvents, bateries, etc.) porteu-lo a algun dels punts verds de la ciutat (de zona, de barri i mòbils). Podeu consultar-ne la ubicació i l'horari al web de Barcelona Neta: www.bcn.cat/neta/

A la zona de la **cafeteria** s'utilitzen gots compostables, que s'hauran de ser llançats al contenidor de matèria orgànica.

MOLT IMPORTANT: Els residus de grans dimensions com per exemple la moqueta, el cartró ploma i altres, que genereu en el muntatge i desmuntatge, us els haureu d'endur vosaltres (o l'empresa que s'encarregui del muntatge i desmuntatge de la vostra carpa) i

gestionar-los correctament. Els contenidors de recollida selectiva són principalment per a que hi llenceu els residus que genereu quan feu el muntatge de l'interior de la carpa (petits retalls de moqueta, cartró i plàstic d'embalatges, etc.) i també durant els dies de celebració (residus de desembalatge de material i dels tallers).

GESTIÓ DE L'ENERGIA:

Tots els estands tenen il·luminació de baix consum i la instal·lació elèctrica està sectoritzada de manera que només heu d'engegar els llums i aparells que necessiteu, i la resta poden estar apagats. S'ha limitat la potència elèctrica per tal de disminuir el consum d'electricitat i evitar molèsties als veïns.

Què heu de fer durant la celebració de la Mostra d'Associacions?

- Utilitzeu només els llums quan sigui necessari, per tant només en els casos en que no tingueu prou llum natural.
- Si no utilitzeu els aparells electrònics, apagueu-los totalment evitant deixar-los amb mode *stand-by*.

Alguns consells per a minimitzar el consum d'energia:

- Si necessiteu il·luminació extra, utilitzeu lluminària de baix consum.
- Si heu d'usar aparells electrònics, trieu aquells que tenen certificació d'eficiència energètica (*energy star*).

Altres bones pràctiques i consells

- Sempre que lliureu documents (fulletons, llibrets, tríptics), aquests haurien d'estar impresos en paper fet amb fibres 100% reciclades i lliure de clor.
- Eviteu donar material d'informació (tríptics, fullets, etc.) de manera generalitzada a tothom que passi per davant del vostre estand. Sigueu selectius i fomenteu que siguin els ciutadans els que triïn quin material informatiu volen endur-se.
- Si heu de mostrar informació sobre projectes o activitats de l'associació, prioritzeu la utilització de material que ja ha estat editat per a altres ocasions.
- Recupereu els materials que un cop finalitzada l'activitat es poden reutilitzar per a properes activitats.

Annex 5.3. Informe ambiental de la 21ª edició de la Gimcana de TMB.

1. Descripció de l'activitat

La Gimcana de la Mercè és organitzada per Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) i és una activitat que es celebra anualment en el marc de les festes de la Mercè. Enguany s'ha celebrat la 21a edició, que va tenir lloc la tarda del 19 de setembre de 2009.

2. Objectiu

L'objectiu de l'actuació ha estat fer una primera monitorització ambiental qualitativa de l'esdeveniment per tal de detectar els principals impactes ambientals associats amb la seva celebració i proposar millores ambientals de gestió per a les properes edicions. Un equip de tècnics de la Oficina de Medi Ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) han dut a terme aquesta monitorització ambiental.

3. Actors implicats en l'activitat

Ajuntament de Barcelona (Àrea d'Educació, Cultura i Benestar i Àrea de Medi Ambient), Transports Metropolitans de Barcelona, Taller de cultura, UAB i diversos patrocinadors (Caixa de Sabadell, El Mundo Deportivo i Coca-Cola).

4. Àmbit d'actuació

S'han avaluat els tres punts de control de la gimcana: Plaça Sant Jaume, Nou Barris i Plaça de Lesseps. També s'han tingut en compte altres aspectes organitzatius generals de l'activitat.

5. Resultats

5.1. Punt de control 1 (Plaça Sant Jaume)

Estructures

- Hi ha instal·lats un escenari i un grup electrogen per alimentar l'equip de so.
- Hi ha instal·lat un mòdul prefabricat darrera l'escenari i també tres carpes per al personal.

Materials

- El material editat que es lliurava als participants era el full de ruta de la gimcana, un pòster DIN-A3 imprès en paper blanc.

Residus

- Es va detectar la generació de residus d'envasos provinents de les aigües que bevien els treballadors del punt de control i també residus de tipus paper.
- No es van habilitar papereres extres per a recollir els residus en el punt de control.

Diferents imatges del punt de control on es veuen: les carpes on hi ha el personal que fa el control, amb ampolles d'aigua damunt la taula; diversos exemplars del full de ruta sobre una taula; i l'escenari.

5.2. Punt de control 2 (Plaça Lesseps)

Estructures

- Hi havia instal·lades 3 carpes per a l'organització i per als patrocinadors (Caixa de Sabadell).
- El material de senyalització era, en la seva majoria, del patrocinador (banderoles, inflables, etc.)

Materials

- El patrocinador repartia una bossa de paper amb productes de marxandatge i també donava globus.
- La prova principal de la gimcana consistia en realitzar un circuit en patinet elèctric.

Residus

- Per als residus que es generaven, es van col·locar bosses d'escombraries al voltant de l'espai usat.
- Molts dels residus generats eren el material de marxandatge (bosses) que l'empresa patrocinadora lliurava, i també les ampolles d'aigua de plàstic del personal que feia el control de les proves.

patrocinadors repartien
material de marxandatge

Estand on els patrocinadors repartien
material de marxandatge

Elements de publicitat (inflables i PVC).

Papereres amb bosses de marxandatge a l'interior.

Bossa d'escombraries a la zona
del punt de control.

5.3. Punt de control 3 (Nou Barris)

Estructures

- Hi havia 2 carpes per a l'organització i per als patrocinadors.
- Hi havia inflables dels patrocinadors.

Materials

- Es repartia un producte de marxandatge del Barça com a obsequi.

Residus

- Hi havia un estand on es repartien a tots els participants llaunes de begudes del patrocinador (Coca-Cola), així doncs les llaunes de les begudes eren el principal residu que es generava, i també les ampolles d'aigua que bevia el personal que feia el control de les proves.
- Per a recollir els residus generats, es van col·locar bosses de plàstic per la zona.

Inflable del patrocinador i estand de la Coca-Cola on es repartien les llaunes a tots els participants.

Imatges del punt de control 3: bossa d'escombraries penjada a les tanques metàl·liques, detall d'una paperera plena de llaunes en la zona del control i paperera del metro Trinitat Nova també plena de llaunes que es lliuraven gratuïtament a tots els participants.

5.3. Aspectes organitzatius

- Per a facilitar els desplaçaments dels equips participants TMB va facilitar un bitllet gratuït especial perquè els participants es poguessin desplaçar per tota la ciutat durant aquest dia utilitzant la xarxa de transport públic.

- Tota la informació de la gimcana (bases, premis, informació pràctica, fotografies, etc.) es trobava en un web específic <http://gimcanatmbdelamerce.com/>.
- En els punts de control es lliurava un llibre de ruta (format DINA-3 i en paper blanc) amb informació pràctica per als participants.
- Les proves dissenyades per a la gimcana no tenien cap missatge ambiental ni relació amb la sostenibilitat.

6. Conclusions

- La gimcana és un esdeveniment que, tot i el gran nombre de persones que mobilitza i que hi participa, té un baix impacte ambiental.
- Es valora molt positivament que es promocióni l'ús del transport públic de la ciutat en aquest esdeveniment.
- Els principals impactes ambientals es deriven del material donat pels patrocinadors (begudes, productes de marxandatge, etc.) i dels residus que aquests generen.

7. Propostes ambientals per a futures edicions

Per a l'organització de futures edicions d'aquest esdeveniment es fan un seguit de propostes encaminades a reduir la generació de residus i sensibilitzar els participants sobre temes relacionats amb el medi ambient.

Algunes de les propostes són:

- Introduir continguts relacionats amb la sostenibilitat en alguna de les proves que els participants han de fer. D'aquesta manera, mitjançant la realització de la prova s'estarà fent una tasca de sensibilització als participants sobre alguna problemàtica ambiental.
- Realitzar algun dels controls en una instal·lació de la ciutat que tingui relació amb la sostenibilitat i el medi ambient (La Fàbrica del Sol, la pèrgola fotovoltaica del Fòrum, per exemple) per així donar a conèixer aspectes o instal·lacions de la ciutat relacionades amb la sostenibilitat i el medi ambient.
- Negociar amb els patrocinadors perquè els materials que donin siguin durables i reutilitzables i tinguin una utilitat clara de manera que no esdevinguin un residu immediatament.

- Servir les begudes (aigües, refrescos, etc.) emprant dispensadors i gots reutilitzables, tant per als participants com per al personal que treballa en l'organització de la gimcana.
 - o En el cas de l'aigua per al personal que treballa, es poden utilitzar fonts amb garrafes d'aigua de gran volum i gots de plàstic reutilitzables.
 - o En el cas de servir begudes als participants, es poden servir a través de dispensadors posmix i facilitant un got reutilitzable que pot ser un record per als participants, ja que pot dur serigrafiat el nom de la gimcana. També es pot premiar amb puntuació als equips que ja duguin un got/tassa/cantimplora de casa per a omplir-lo amb la beguda que se'ls ofereix.
- Incloure a l'espai web de la gimcana informació sobre les iniciatives ambientals que incorpora l'organització d'aquest acte.
- Incloure en les bases de la gimcana algun punt que faci referència a que els comportaments ambientalment correctes dels participants seran també valorats positivament.
- Editar tot el material que es lliuri als participants, com el llibre de ruta, en paper reciclat.
- Fomentar que els participants reutilitzin material en desús o de rebuig quan hagin d'elaborar les disfresses i puntuar d'alguna manera aquelles idees de reutilització de material que són més enginyoses.

Annex 5.4. Informe ambiental de la Cursa de la Mercè.

Introducció

La cursa de la Mercè és l'activitat esportiva més emblemàtica de les Festes de la Mercè i enguany hi han participat 10.000 corredors.

L'Institut Barcelona Esport (IBE), organitzador de l'esdeveniment, ha incorporat a la cursa iniciatives ambientals, donant així continuïtat a la seva trajectòria d'ambientalització d'actes esportius. En el procés d'organització, es va fer una reunió entre l'IBE, l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona, i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) per a tractar els temes de l'ambientalització de la cursa.

Aquest informe presenta el resultat de la monitorització ambiental realitzada per un equip de la UAB el dia de la cursa (20/09/09).

Punt de sortida

La sortida de la cursa va tenir lloc a les 9:30h des de l'Avinguda Maria Cristina. El moment de la sortida no té un impacte ambiental important, ja que no s'hi generen residus.

Abans de la sortida, per megafonia es donava informació pràctica de la cursa, i altres aspectes com les iniciatives solidaries introduïdes, però no es va donar cap missatge relacionat amb la recollida selectiva dels residus.

Per a properes edicions es recomana que s'aprofitin els missatges que es fan per megafonia per a donar informació relacionada amb la gestió correcta dels residus a la cursa.

Punt d'avituallament

Al punt d'avituallament, situat als 5 km del recorregut, es van repartir 10.000 ampolles d'aigua.

Pel que fa als residus generats en el punt d'avituallament, la fracció principal generada va ser el cartró provinent de les caixes d'aigua. Per a recollir aquests residus, hi havia preparats 8 contenidors destinats a la fracció paper - cartró que estaven situats en bateries de 4 contenidors darrere dels 2 mostradors d'avituallament. Tot i que els contenidors eren de la fracció resta (tapa grisa), estaven convenientment etiquetats com a "CARTRÓ". Aquests residus van ser dipositats correctament als contenidors.

Repartiment d'aigües en el punt d'avituallament.

Personal del punt d'avituellament llençant els residus en el contenidor per al cartró.

Residus de cartró generats en el punt d'avituellament.

L'altra tipologia de residus generats al punt d'avituellament són els envasos de les ampolles d'aigua que es lliuren als corredors i que aquests llencen poc després de beure'n el contingut.

Per a recollir aquests residus es van col·locar contenidors i papereres de BCNeta. En total es van comptabilitzar un total de 14 contenidors i 10 papereres, situades al llarg del carrer Ausiàs Marc, entre el carrer Roger de Flor (on estava el punt d'avituellament) i el carrer Bailén.

Els contenidors eren de fracció resta, però estaven senyalitzats amb un cartell on posava "ENVASOS". Alguns contenidors eren poc accessibles ja que estaven situats entre els cotxes estacionats al carrer, als costats del recorregut de la cursa.

Contenidors per a les ampolles d'aigua situat uns metres enllà del punt d'avituellament.

Ampolles d'aigua pel terra uns metres enllà del punt d'avituellament.

En general s'observa una bona disposició per part dels corredors per a llençar les ampolles dins dels contenidors i de les papereres. Les papereres tenien un grau d'ompliment força alt (90% de mitjana), mentre que els contenidors es van omplir un 20% aproximadament. Tot i així, al llarg del recorregut hi ha força ampolles i taps d'ampolles llençats al terra a causa de la dificultat dels corredors de dipositar els residus dins dels contenidors.

Papereres de BCNeta amb ampolles d'aigua.

Ampolles d'aigua al carrer per on passava la cursa.

Contenidors per a les ampolles d'aigua situat uns metres enllà del punt d'avituellament.

Contingut d'un dels contenidors situat proper al punt d'avituellament, amb ampolles de plàstic.

Punt d'arribada

Al punt d'arribada es va fer la recollida dels xips dels corredors, el reciclatge dels quals anava destinat a un projecte solidari.

Recollida dels xips a l'arribada.

Al punt d'arribada es generaven residus d'envasos provinents de les ampolles d'aigua i de les llaunes de beguda que es repartien als corredors en el moment de l'arribada, així com residus de cartró i paper, provinents de les caixes d'embalatge de les aigües, i dels tríptics que es repartien als corredors.

Lliurament d'ampolles d'aigua i refrescos (llaunes) al punt d'arribada.

Corredors a l'arribada, on es donaven ampolles i material de difusió.

Per recollir aquests residus l'organització havia disposat 14 contenidors d'envasos i 6 contenidors de paper als laterals de l'espai dels corredors. També es van posar uns bidons metàl·lics al costat dels mostradors i papereres de BCNeta repartides per tot l'espai.

Contenidors d'envasos a l'arribada.

Als contenidors i a les papereres s'observava una barreja de residus d'envasos i de paper.

Interior d'un contenidor d'envasos amb paper i envasos.

Contenidor de paper i cartró amb residus envasos.

Els residus de cartró generats als mostradors es van apilar darrere dels mostradors, ja que els contenidors de cartró es van situar a la zona dels corredors, passats els mostradors. No es va poder constatar el destí final d'aquests residus. També hi havia alguns residus d'envasos escampats pel terra.

Residus d'envasos al terra, a la zona de mostradors d'arribada.

Caixes de cartró apilades al terra, a la zona de mostradors.

Zona d'estands

A la zona de la Font Màgica hi havia una exposició de diferents productes i iniciatives. A alguns estands hi havia degustació de beguda i de menjar i es generaven alguns residus com gots de plàstic i paper. Als voltants de la zona d'exposició hi havia col·locades papereres de BCNeta.

Estand on feien degustació de begudes.

Interior d'una paperera, amb residus de paper i envasos.

Zona VIP

A la zona d'arribada, hi havia una zona VIP reservada on es servien begudes i menjar.

Mostrador a la zona vip, on servien menjar i begudes.

Interior d'una paperera a la zona vip, amb papers i envasos a l'interior.

Elements de senyalització

Es van elaborar diferents pancartes de la cursa, fabricades amb PVC (al punt d'arribada, punt de sortida, etc.) i també hi havia altres pancartes dels patrocinadors.

Pancarta d'arribada, feta amb PVC.

Pel que fa a materials de senyalització, es van elaborar unes venecianes amb un lema que fomentava el reciclatge “A l'esport recicla, tots hi guanyem”.

Venecianes amb el lema “A l'esport recicla, tots hi guanyem”.

Conclusions i propostes de millora

- El major impacte ambiental derivat de la celebració de la cursa de la Mercè és la generació de residus.
- La cursa de la Mercè ha incorporat algunes iniciatives d'ambientalització, que ja s'havien dut a terme en altres curses anteriors.
- S'hauria de tenir en compte la distribució dels contenidors per a la recollida selectiva i evitar l'accés del públic als contenidors que han de ser exclusius per a l'organització, per evitar que s'hi llencin residus que no toquen.
- Es podrien estudiar alternatives en els materials de senyalització i de difusió, com podria ser la utilització de banderoles fetes de tèxtils biodegradables com a substitució de les banderoles de PVC.
- Seria positiu introduir criteris ambientals en els materials lliurats als corredors. Aquests aspectes caldria negociar-los amb els diferents patrocinadors que proporcionen els diferents productes.
- Per a edicions futures, caldria dedicar més esforços en la comunicació dels aspectes ambientals que incorpora la cursa, especialment sobre la gestió dels residus, tant als organitzadors com als corredors. Es podria introduir un apartat sobre els aspectes ambientals al web de la cursa.

Annex 5.5. Fitxa de la monitorització ambiental del II Trofeu internacional de vòlei platja Ciutat de Barcelona i del Torneig de vòlei platja la Mercè al Sol.

Trofeu Internacional Ciutat de Barcelona de Vòlei Platja

Objectiu: Monitorització ambiental del II Trofeu Internacional del Vòlei Platja Ciutat de Barcelona.

Localització: Espais de Moll de Marina. El torneig internacional de Vòlei platja s'encabeix dins del programa esportiu de les Festes de la Mercè i hi ha participants de diferents països: Espanya, Cuba, Argentina, França i Regne Unit.

Actors implicats: Federació Catalana de Voleibol, Institut Barcelona Esports, Àrea Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona, Oficina de Medi Ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Actuació realitzada:

- Un equip tècnic de la Universitat Autònoma de Barcelona va fer una monitorització ambiental qualitativa de l'esdeveniment el diumenge dia 27 de setembre.

Observacions:

- La pista principal estava situada al Moll de Marina. La pista de joc estava feta amb sorra, en forma de platja artificial. La pista va ser portada del torneig Swatch FIVB Beach Volley World Tour'09, que es va celebrar del 9 al 13 de setembre a la zona de la font màgica de Montjuïc. Aquesta mateixa pista també va ser utilitzada la setmana anterior pel Trofeu internacional de tennis platja.
- Els principals residus generats eren els residus d'envasos derivats de les begudes que l'organització repartia als participants. Hi havia neveres amb begudes (llaunes i ampolles de plàstic).
- Per als residus es van col·locar papereres de BCNeta al voltant de la pista i de les grades.
- Hi havia 3 contenidors de 1.100 litres de recollida selectiva (resta, envasos i paper). El nivell d'ompliment dels contenidors era molt baix (5%) i s'hi van detectar bastants impropis.
- Hi havia un grup electrogen per alimentar l'equip de megafonia i de música.
- No hi havia il·luminació extra.

Conclusions i propostes:

- El torneig de vòlei és una activitat en principi amb un impacte ambiental baix. Tot i així, es podrien introduir algunes millores des d'un punt de vista ambiental.
- La monitorització ambiental que s'ha realitzat ha estat qualitativa i sobre el terreny de joc. Per tant hi ha aspectes organitzatius (allotjament, mobilitat, etc.) que podrien ser susceptibles a millora ambiental però que no s'han tractat.
- Per a properes edicions, es recomana integrar l'aspecte ambiental al procés d'organització del torneig des del seu inici.

- Pel que fa als espais usats, des d'un punt de vista ambiental seria millor instal·lar la pista a la platja, enlloc d'habilitar una pista de platja artificial.
- Pel que fa a les begudes, es recomana usar alternatives a les ampolles d'aigua i a les llaunes. Per a l'aigua, una opció seria utilitzar fonts amb garrafes reutilitzables de 20 litres i usar gots reutilitzables. Caldria treballar aquest aspecte conjuntament amb els patrocinadors que proporcionin les begudes.
- Pel que fa als residus, es recomana usar bujols petits (240 litres) de recollida selectiva, situant 1 o 2 illes de reciclatge amb contenidors de les fraccions següents: resta, envasos i paper i cartró.
- Caldria negociar amb els patrocinadors de l'esdeveniment per a introduir millores ambientals en l'esdeveniment.

Fotografies:

Pista artificial al Moll de Marina.

Contenidors de recollida selectiva a la zona de la pista principal i carpa d'organització.

Generador que alimentava el sistema de megafonia, inflables, etc.

Torneig de vòlei “La Mercè al sol”

Objectiu: Monitorització ambiental del torneig de vòlei “La Mercè al sol”

Localització: Platja Nova Icària. Torneig de 4 dies de durada i d'uns 600 participants de diferents països.

Actors implicats: Associació de Vòlei Platja de Nova Icària, Associació Internacional de Vòlei Amateur, Institut Barcelona Esports, Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament i Oficina de Medi Ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Assessorament fet:

- Un equip de tècnics de la Universitat Autònoma de Barcelona ha fet una monitorització ambiental qualitativa de l'activitat el diumenge dia 27 de setembre al matí.

Resultats:

- Les pistes on es duia terme el torneig estaven situades a la Platja Nova Icària. També es va utilitzar la pista artificial del Moll de Marina, habilitada per als trofeus internacionals de Ciutat Barcelona, per celebrar alguns partits.
- Els principals residus generats van ser els residus d'envasos derivats de les begudes que l'organització repartia als participants. Hi havia neveres amb begudes (llaunes i ampolles de plàstic).
- Per a disposar els residus generats, usaven uns cubells i bosses col·locades al voltant de les pistes. També s'usaven les papereres de recollida selectiva que ja hi ha a les platges. Els organitzadors del torneig van negociar amb la brigada de neteja de platges perquè aquests recollissin els residus de manera selectiva.
- La bossa que es repartia a tots els participants amb informació i la samarreta del torneig era reutilitzable.
- Es va imprimir amb paper reciclat la informació dels horaris dels partits.

Conclusions:

- El torneig de vòlei “La Mercè al Sol” és una activitat en principi amb un impacte ambiental baix, tot i així es podrien introduir algunes millores per a millorar-ne la gestió ambiental.
- L'organització del torneig es bastant autònoma, tot i que l'Ajuntament també hi participa.
- La monitorització ambiental que s'ha realitzat ha estat qualitativa i sobre el terreny de joc. Per tant hi ha aspectes organitzatius (allotjament, mobilitat, etc.) que podrien ser susceptibles a millora ambiental però que no s'han tractat.
- Per a properes edicions, es recomana integrar l'aspecte ambiental al procés d'organització del torneig des del seu inici.
- Es detecten algunes bones pràctiques ambientals, com l'ús de paper reciclat i el repartiment d'una bossa reutilitzable.
- Pel que fa a les begudes, es recomana usar alternatives a les ampolles d'aigua i a les llaunes. Per a l'aigua, una opció seria utilitzar fonts amb garrapes reutilitzables de 20 litres i usar gots reutilitzables. Caldria treballar aquest aspecte conjuntament amb els patrocinadors que proporcionen les begudes.
- Pel que fa als residus, es recomana usar bujols petits (240 litres) de recollida selectiva, situant 1o 2 illes de reciclatge amb contenidors de les fraccions:

resta, envasos i paper i cartró. Aquestes illes de reciclatge s'hauran de senyalitzar convenientment.

- Caldria negociar amb els patrocinadors de l'esdeveniment per a introduir millores ambientals en l'esdeveniment. Per exemple es podrien buscar alternatives de materials ambientalment més correctes pels productes lliurats (com el cas de les samarretes o les bosses) i per al material de senyalització (banderoles, inflables, etc.).

Fotografies:

Pistes de joc a la platja Nova Icària.

Documents informatius impresos en paper reciclat.

Bosses d'escombraries col·locades al costat de les pistes de joc.

Papereres de recollida selectiva de residus de la platja.

Cubell d'escombraries per als residus d'envasos.

Annex 5.6. Fitxa de la monitorització ambiental del II Trofeu internacional de tennis platja Ciutat de Barcelona.

Objectiu: Monitorització ambiental del torneig.

Àmbit: Espais de Moll de Marina i Platja de Vila Olímpica. El torneig internacional de Tennis platja s'encabeix dins del programa esportiu de les Festes de la Mercè.

Actors implicats: Federació Catalana de Tennis, Institut Barcelona Esports, Àrea Medi Ambient de l'Ajuntament, Oficina de Medi Ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Actuació realitzada:

- S'han fet reunions amb l'Institut Barcelona Esports i s'ha assessorat en l'ambientalització de diferents esdeveniments esportius.
- Un equip de tècnics de la Universitat Autònoma de Barcelona va fer una monitorització ambiental qualitativa del torneig de tennis el diumenge dia 20 de setembre al matí.

Resultats:

- Tot i que hi havia diferents pistes a la platja, la pista principal estava situada al Moll de Marina. La pista de joc estava feta amb sorra, en forma de platja artificial. La pista va ser portada del torneig Swatch FIVB Beach Volley World Tour'09, que es va celebrar del 9 al 13 de setembre a la zona de la fot màgica de Montjuïc.
- Els principals residus generats van ser els residus d'envasos derivats de les begudes que l'organització repartia als participants. Hi havia neveres amb begudes (llaunes i ampolles de plàstic).
- Per als residus es van col·locar papereres de BCNneta al voltant de la pista principal. Als espais de les pistes de les platges, hi havia els contenidors fixos de recollida selectiva que hi ha a les platges de Barcelona.
- Hi havia 3 contenidors de recollida selectiva (resta, envasos i cartró), però estaven sense usar. A l'interior dels contenidors s'emmagatzemaven papereres de BCNneta.
- Hi havia un grup electrogen, per alimentar l'equip de megafonia, de música i dels inflables.
- No hi havia il·luminació extra.

Conclusions i propostes:

- El torneig de tennis és una activitat que en principi té un impacte ambiental associat baix. Tot i així, es podrien introduir algunes millores des d'un punt de vista ambiental.
- La monitorització ambiental que s'ha realitzat ha estat qualitativa i sobre el terreny de joc. Per tant hi ha aspectes organitzatius (allotjament dels participants, mobilitat, servei d'àpats, etc.) que podrien ser susceptibles de millora ambiental però que no s'han tractat.
- Per a properes edicions, es recomana integrar l'aspecte ambiental en el procés d'organització del torneig des del seu inici.

- Pel que fa als espais usats, des d'un punt de vista ambiental seria millor instal·lar totes les pistes a la platja, enlloc d'habilitar una pista de platja artificial.
- Pel que fa a les begudes, es recomana usar alternatives a les ampolles d'aigua i a les llaunes. Per a l'aigua, una opció seria utilitzar fonts amb garrafes reutilitzables de 20 litres i usar gots reutilitzables. Aquest aspecte caldria treballar-lo conjuntament amb els patrocinadors que proporcionés les begudes.
- Pel que fa als residus, es recomana usar bujols petits (240 litres) de recollida selectiva, situant 1o 2 illes de reciclatge amb contenidors de les fraccions: resta, envasos i paper i cartró.
- Es podrien estudiar alternatives ambientalment més correctes per al material de difusió i senyalització (banderoles, inflables, etc.).
- Incloure en tots els mitjans de difusió de l'acte (web, dossiers informatius, i altres) informació sobre les iniciatives ambientals que incorpori l'acte.

Fotografies:

Pista artificial al Moll de Marina

Neveres de begudes per als participants

Papereres de BCNeta col·locades en diferents punts dels espais usats

Contenidors de recollida selectiva sense usar, on s'hi emmagatzemaven papereres de cartró de BCNeta

Grup electrogen que alimentava el sistema de megafonia, inflables, etc.

Annex 5.7. Fitxa de la monitorització ambiental del Festival Àsia del Parc de la Ciutadella.

Objectiu: Monitorització ambiental del Festival Àsia.

Localització: Parc de la Ciutadella (del 24 al 27 de setembre de 2009).

Actors implicats: Festival Àsia, Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), Àrea de Medi ambient, Oficina de Medi Ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Actuacions realitzades:

- La UAB va mantenir una reunió amb l'ICUB i l'Àrea de Medi Ambient per a tractar temes de sostenibilitat de les activitats fetes al Parc de la Ciutadella durant la Mercè. Es va recomanar que l'organització senyalitzés els contenidors per fraccions i indiqués als consumidors que la vaixella emprada era biodegradable i que per tant, havia d'anar al contenidor de fracció orgànica un cop usada. També es va recomanar que s'introduís al programa específic dels actes de la Ciutadella que el festival Casa Àsia de cuina tenia la màxima cura pel medi ambient.
- Es van facilitar dades de contacte d'empreses proveïdores de gots i envasos de MaterBi (plàstic fet de blat de moro), de plats de paper i de coberts de fusta.
- Un equip de la UAB va fer la monitorització ambiental de l'esdeveniment els dies 24 i 27 de setembre.

Resultats:

- La vaixella feta a partir de material biodegradable es va emprar a totes les casetes de menjar asiàtic. Tot i així també es va detectar que algunes cuines servien el menjar amb vaixella i coberts de plàstic.
- No hi havia cap tipus de senyalització ni informació sobre les característiques ambientals de la vaixella, així doncs els consumidors no sabien que es tractava d'una vaixella biodegradable i que s'havia de llençar al contenidor per a restes orgàniques. El resultat va ser que la vaixella compostable va ser dipositada a les papereres per a la fracció resta i a altres contenidors, com el d'envasos. Es va detectar que els treballadors de les cuines tampoc coneixien les característiques de la vaixella.
- Les begudes es servien principalment en llaunes i ampolles de plàstic, tot i que en alguna cuina la cervesa es servia usant envasos de gran volum amb tirador. Algunes cuines servien també gots que semblaven fets de plàstic, però es va detectar que eren gots biodegradables, fets amb un material que prové del blat de moro, però tampoc s'informava de les característiques ambientals d'aquests gots.
- Es van detectar un total de 4 illes de contenidors de recollida selectiva (formades per bujols per a la recollida de paper-cartró, vidre, envasos i matèria orgànica i resta), però estaven situades allunyades de les cuines, a diferència de l'any passat que estaven més pròximes. També es va constatar que no totes les illes de contenidors estaven formades pels mateixos tipus de contenidors i que molts d'ells no estaven senyalitzats amb la informació dels residus que es podien llençar en el seu interior. Les illes de contenidors detectades i llur composició són:

- o Illa núm. 1: resta, paper i cartró, envasos, vidre i orgànica.
 - o Illa núm. 2: paper i cartró, vidre, envasos i orgànica.
 - o Illa núm. 3: resta, orgànica, envasos, paper i cartró.
 - o Illa núm. 4: resta, envasos, orgànica i paper i cartró.
- També hi havia situades a les zones de les cuines i a la resta d'espais del festival papereres de cartró de BCNeta destinades a la fracció resta.
- Totes les carpes de les cuines disposaven de llums halògens que tenien encesos en les dues ocasions que es van inspeccionar, quan amb la llum natural hi havia prou per il·luminar l'espai.
- El programa editat de Festival Àsia estava imprès en paper reciclat, tot i que al document no s'informava al respecte.
- La resta de les activitats del festival Àsia que es van observar tenien un baix impacte ambiental. Alguns tallers usaven paper i generaven alguns residus, principalment paper i envasos.

Conclusions i propostes:

- L'activitat més impactant del festival Àsia en temes ambientals són les cuines, que generen una gran quantitat de residus, principalment de tipus orgànic i d'envasos.
- Es valora l'esforç d'haver introduït millores ambientals, però cal incidir en els aspectes de comunicació per tal que els assistents del Festival ho sàpiguin, com per exemple que la vaixel·la i els gots utilitzats són biodegradables.
- Caldria fer un esforç per a millorar la gestió dels residus, tenint en compte les recomanacions següents:
 - o Fer una sessió d'informació/formació als responsables de les cuines per informar de com s'han de gestionar els residus que es generin degut a la seva activitat.
 - o Senyalitzar totes les illes de reciclatge i assegurar que tots els contenidors que la conformen tinguin la informació sobre quins residus s'hi poden llençar al seu interior.
 - o Informar sobre la situació de les illes de reciclatge en el programa del Festival.
- Per a properes edicions es podrien instal·lar lluminàries de baix consum a les carpes de les cuines i sectoritzar la instal·lació, de manera que siguin independents l'encesa de llums i el funcionament dels aparells elèctrics.

Fotografies:

		
Plats biodegradables en una de les cuines.	Menjar servit en plat i got biodegradable.	Plats i gots biodegradables.
		
Bateria de contenidors de recollida selectiva, sense senyalització.	Interior d'una paperera, on hi havia barreja de residus, sobretot residus de vaixel·la i d'envasos de begudes.	Interior d'un contenidor, on hi havia barreja de residus, sobretot residus de vaixel·la, restes de menjar i d'envasos de begudes.
		
Taller on s'usava paper i es generaven alguns residus de paper i d'envasos.	Llums halògenes a les cuines enceses quan hi ha suficient il·luminació natural.	

Annex 5.8. Fitxa de la monitorització ambiental del Parc del Medi Ambient de la Ciutadella.

Objectiu de l'activitat: Sensibilitzar el públic sobre temes de medi ambient i de sostenibilitat d'una manera lúdica.

Localització: Parc de la Ciutadella, del 23 al 27 de setembre.

Actors implicats: Àrea d'Educació Ambiental, Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Actuació realitzada:

- La UAB ha fet una monitorització ambiental el dies 24 i 27 de setembre.

Resultats:

- Durant els quatre dies de celebració es van dur a terme diferents tallers i activitats de temàtica ambiental per a donar a conèixer i fomentar les energies renovables, l'estimació per la natura, la mobilitat sostenible, l'estalvi energètic i el reciclatge i en general tots aquells aspectes relacionats amb la sostenibilitat i el respecte al medi ambient.
- En general els tallers tenien un baix impacte ambiental, tot i que alguns d'ells generaven residus sobretot d'envasos i de paper. A les carpes on s'hi generaven residus es van habilitar papereres específiques.
- Hi havia punts de contenidors de recollida selectiva a diferents espais del Parc.
- Les carpes on s'hi feien els tallers no tenien il·luminació artificial.
- El programa específic de l'esdeveniment tenia un apartat anomenat "Fem la festa més sostenible".

Tallers observats:

1. Taller "Titelles reciclats"
2. Espectacle: El xou de Cartonutti i les 3 R: espectacle d'un mag que fa un seguit d'experiments amb diferents materials i relacionats amb els residus.
3. Taller "Chapeau magique" taller de fer barrets amb paper.
4. El tren de la bruixa: Tren empès per una bicicleta on s'explica el conte de Hansel i Gretel.
5. Taller 'Scalextrix a força de pedals' Scalextrix on els cotxes funcionen amb l'energia de les bicicletes que fan anar els participants.
6. Taller "Inspiracions de la natura": Invents de la Humanitat inspirat en solucions de la natura, veureu que, sovint, es basen en solucions que la natura ja aplica.
7. Taller "Espai bici interactiu". 13 bicicletes d'allò més curioses perquè descobriu les possibilitats de bicicletes i tricicles com a vehicles del futur.
8. Taller "Borinots". Fabriqueu-vos un borinot i feu-lo bronzir.
9. Taller de vermicompostatge.
10. Taller "Pingüins contra el canvi climàtic"
11. Espai menuts: circuit de cars, pintura, etc.
12. Contes "La Barretina Blanca".
13. Espai del Savi: contes.

Fotografies:

 Fem la festa més sostenible! Per a una millor qualitat ambiental de la ciutat la festa més sostenible és molt important. Et suggerim algunes accions per garantir de la festa i fer possible un estiu més sostenible. MOU-TE AMB SENT: utilitza el transport públic, carrega o recarrega amb sol. Comparteix el cotxe sempre que puguis. CLAU EL PARQUE: respecta les grases i les zones arborades i evita el picnic a l'herba. Recull els residus i evita la contaminació de les zones verdes. ESTIMA LES ANIMACIONS: gaudeix del teu programa i fes servir les zones habilitades, respecta les zones de joc infantil i el respecte als animals del parc. REPERCUT: amb l'ús que es fa dels recursos, respecta que la festa és una activitat pública. RESPECTA LES 3 R: reduïm els residus del generat, recupera els residus per donar-los un segon ús, recicla i separa els residus i evita la contaminació. VEU LA PEL DORADA DELS VENTS. M09	
Apartat del programa amb temàtica ambiental.	Taller "Espai bici interactiu".
	
Espectacle Cartonutti i les 3 R.	Taller "Pingüins contra el canvi climàtic".
	
El tren de la bruixa empès per una bicicleta.	Taller de fer titelles amb material reciclat.

Taller 'Scalextric a força de pedals'.

Contenidors de recollida selectiva al Parc de la Ciutadella.